

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

OBD
BFV

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

circulaire

Datum
31 mei 2011

Kenmerk
2011-2000211804

Onderwerp	meicirculaire gemeentefonds 2011
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Relaties met andere circulaire's	maartcirculaire 2011 (2011-2000038740); decembercirculaire 2010 (2010-790569); septembercirculaire 2010 (2010-552819); junicirculaire 2010 (2010-314295)
Geldig tot	1 juli 2012

Voorwoord

Voor u ligt de meircirculaire 2011 van het gemeentefonds. In deze circulaire informeer ik u over de gemeentefondsuitkeringen voor de jaren 2011 en verder.

Op 21 april 2011 hebben de onderhandelaars namens het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen een Bestuursakkoord ondertekend. In deze meircirculaire zijn de mutaties als gevolg van het Bestuursakkoord verwerkt. Daarbij geldt uiteraard dat ingeval het akkoord niet wordt gefinaliseerd dit consequenties voor deze mutaties heeft.

Zo is rekening gehouden met de herinvoering in 2012 van de 'trap op, trap af-systematiek', de koppeling van het gemeentefonds aan de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven, waardoor de circulaire nieuws brengt over het jaarlijkse accres. Het accres 2012 en ook het accres voor de gehele kabinetsperiode 2012-2015 liggen substantieel hoger dan vermeld in de decembercirculaire 2010. De circulaire bevat daarnaast nadere informatie over onder meer de decentralisaties naar gemeenten. De circulaire meldt tevens het vervallen van de gemeentefondskorting in verband met de regionale uitvoeringsdiensten.

Met ingang van 2013 is een nieuwe verdeling van het gemeentefonds voorzien. In deze circulaire wordt bericht over de manier en het moment waarop het Rijk met de gemeenten spreekt over de onderzoeksresultaten.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.P.H. Donner

Inhoudsopgave

1.	Accres en Bestuursakkoord.....	1
1.1.	Ontwikkeling accessen 2012-2015.....	1
1.2.	Bestuursakkoord.....	4
2.	Uitkeringsjaar 2011.....	5
2.1.	Opbouw uitkeringen.....	5
2.2.	Waarderingskamer.....	8
2.3.	Versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang.....	8
2.4.	Digitaal Klantdossier.....	8
2.5.	Nationaal Uitvoeringsprogramma.....	8
2.6.	Bommenregeling.....	10
2.7.	Ontwikkeling uitkeringsbasis.....	10
2.8.	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid.....	11
2.9.	Aanpassing Wmo-budget 2011.....	11
2.10.	Verzameltabel.....	11
2.11.	Voorschotbetalingen 2011.....	13
3.	Uitkeringsjaar 2012.....	15
3.1.	Opbouw uitkeringen.....	15
3.2.	Suppletie -uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers.....	17
3.3.	A+O-fonds.....	17
3.4.	Normering lokaal inkomensbeleid.....	18
3.5.	Selectieve en gerichte schuldhulpverlening.....	18
3.6.	Uitvoeringskosten inburgering.....	18
3.7.	Professionaliseringsfonds burgemeesters.....	19
3.8.	Ontwikkeling uitkeringsbasis 2012.....	19
3.9.	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid.....	19
3.10.	Maatstaf OZB: WOZ-herwaardering en aanpassing rekentarieven.....	20
3.11.	Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).....	21
3.12.	Verzameltabel.....	22
3.13.	Voorschotbetalingen 2012.....	23
4.	Meerjarenperspectief.....	25
4.1.	Opbouw uitkeringen 2013-2016.....	25
4.2.	Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor.....	26
4.3.	Verzameltabel.....	27
5.	Integratie- en decentralisatie -uitkeringen.....	29
5.1.	Opbouw integratie - en decentralisatie -uitkeringen.....	29
5.2.	Aanpak kindermishandeling.....	32
5.3.	Impuls brede scholen, sport en cultuur.....	32
5.4.	Nationaal actieplan sport en bewegen.....	33
5.5.	Maatschappelijke opvang.....	33
5.6.	Vrouwenopvang.....	33

5.7.	Jeugdwerkloosheid	34
5.8.	Herstructurering bedrijventerreinen.....	34
5.9.	Centra voor jeugd en gezin.....	34
5.10.	Pieken in de Delta	35
5.11.	Nationale gebiedsontwikkelingen	35
6.	Financieel Beleid	37
6.1.	Redelijk peil 2012.....	37
6.2.	Begrotingsanalyse	39
6.3.	Begrotingsscans	39
6.4.	Herindelingscans	40
6.5.	Actualisatie handleiding artikel 12	40
7.	Overige mededelingen.....	43
7.1.	Loon en prijsontwikkeling	43
7.2.	Verdeelonderzoeken gemeentefondsclusters	43
7.3.	Macronorm OZB	44
7.4.	Precariobelasting.....	44
7.5.	Invoering Basisregistratie Adressen en Gebouwen	45
7.6.	Evaluatie BTW -compensatiefonds	45
Bijlagen.....		47
Bijlage 1	Verdeeltabellen 2011 en 2012.....	48
Bijlage 2	Overzicht verdeelmaatstaven 2012 gegroepeerd per cluster.....	53
Bijlage 3	Volumina maatstaven 2011-2016.....	57
Bijlage 4	Overzicht Wmo-uitkering 2011 en 2012	59
Bijlage 5	Suppletie-uitkering Bommenregeling.....	68
Bijlage 6	Decentralisatie-uitkering Kindermishandeling.....	70
Bijlage 7	Decentralisatie-uitkering Impuls brede scholen, sport en cultuur.....	72
Bijlage 8	Decentralisatie-uitkering Nationaal actieplan sport en bewegen.....	80
Bijlage 9	Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid.....	83
Bijlage 10	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.....	86
Bijlage 11	Decentralisatie-uitkering Jeugdwerkloosheid	88

1. Accres en Bestuursakkoord

1.1. Ontwikkeling accessen 2012-2015

De raming van de algemene uitkering is opwaarts bijgesteld, zowel voor 2012 als voor de gehele kabinetsperiode 2012-2015. Van het accres is een deel afgezonderd als "aanvullende algemene mutatie". De herinvoering van de normeringssystematiek gaat niet gepaard met een herinvoering van de behoedzaamheidsreserve. De maartcirculaire zal niet meer verschijnen.

Introductie

Het gemeente- en provinciefonds ontwikkelen zich sinds 1995 evenredig met de netto gecorrigeerde rijksuitgaven (NGRU). Nemen de NGRU van jaar op jaar toe, dan neemt ook de algemene uitkering van de fondsen toe. Bij een afname van de NGRU geldt het omgekeerde. De groei of krimp van de fondsen als gevolg van deze normeringssystematiek wordt accres genoemd.

In het voorjaar van 2009 is in verband met de financiële en economische crisis afgesproken om de normeringssystematiek gemeente- en provinciefonds buiten werking te stellen voor de jaren 2009 – 2011. Na de evaluatie van de normeringssystematiek vorige zomer hebben VNG en IPO aangegeven de systematiek graag weer in werking te stellen. In het regeerakkoord is besloten om de systematiek met ingang van 2012 opnieuw in te voeren. In het Bestuursakkoord tussen Rijk en medeoverheden is deze afspraak herbevestigd.

Tijdpad

Gemeenten en provincies starten hun begrotingsvoorbereiding al vóór de publicatie van de meicirculaire. Het Rijk berekent de accessen op basis van het Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau en de voorjaarsbesluitvorming van het kabinet zoals gepubliceerd in de Voorjaarsnota. De accessen zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de NGRU, die pas aan het einde van het besluitvormingstraject definitief vast te stellen is. Om die reden wordt dan pas een nieuwe accresraming berekend.

De fondsbeheerders willen enerzijds een zo betrouwbaar mogelijke accresraming presenteren, anderzijds willen zij de medeoverheden behulpzaam zijn bij hun begrotingsvoorbereiding. Deze twee uitgangspunten vragen echter om een verschillend publicatiemoment van de meicirculaire. Als oplossing voor dit dilemma hebben de fondsbeheerders besloten om medio mei de meerjarige accresraming uit de meicirculaire op internet te publiceren. De meicirculaire gemeentefonds zelf wordt voor 1 juni, gelijktijdig met de Voorjaarsnota gepubliceerd. De periode tussen de voorpublicatie van de accessen en de publicatie van de circulaire wordt gebruikt om de accrescijfers in de circulaire te verwerken en mutaties te duiden.

De accresraming die gepresenteerd wordt op internet en in de meicirculaire, kan afwijken van de definitieve accresraming in de Voorjaarsnota. Voor de accresraming in de circulaire wordt in verband met de benodigde verwerkingstijd namelijk de NGRU-stand van medio mei gebruikt, terwijl in de

Voorjaarsnota de gehele voorjaarsbesluitvorming is verwerkt. Een eventueel verschil wordt in de septembercircularis verwerkt.

Accessen en aanvullende algemene mutatie 2012-2015

De voorjaarsbesluitvorming van het kabinet Rutte -Verhagen leidt tot lagere NGRU in 2011 dan waarvan bij de Startnota werd uitgegaan. Omdat voor 2011, conform het Aanvullend Beleidsakkoord uit 2009, de normeringssystematiek nog buiten werking is gesteld, resulteren de lagere NGRU in dat jaar niet in lagere accessen. Het heeft echter wel een effect op de accessen voor de jaren 2012 en verder, wanneer de normeringssystematiek weer in werking wordt gesteld. Door de lagere NGRU in 2011, treedt een hogere groei van de NGRU op tussen 2011 en 2012. Dit leidt tot een hoger accres voor de periode 2012 en verdere jaren ten opzichte van de stand Startnota. Onderstaande tabel vat de gevolgen van de voorjaarsbesluitvorming (stand besluitvormingsmemorandum) voor de accessen 2012-2015 samen.

Tabel 1.1: Accessen 2012-2015

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015
1. Accres conform internetpublicatie	132	132	315	137
2. Waarvan aanvullende algemene mutatie	41	12	15	18
3. Waarvan accres normeringssystematiek	91	120	300	119
4. Accres in procenten	0,55%	0,74%	1,84%	0,69%
5. Verschil t.o.v. decembercircularis 2010	142	52	-56	-20
6. Cumulatief verschil t.o.v. decemberraming 2010	142	194	138	118

De lagere NGRU voor 2011 worden onder andere veroorzaakt door verschillende kasschuiven. Het betreft hier zowel uitgaven voor 2011 die naar voren zijn gehaald en al in 2010 zijn gerealiseerd als uitgaven die van 2011 zijn doorgeschoven naar latere jaren. Een voorbeeld hiervan zijn de uitgaven aan de nationale politie die zijn doorgeschoven naar 2012 en verder. Beide kasschuiven zorgen ervoor dat de NGRU voor 2011 lager uitvallen en laten daardoor een hogere relatieve groei van de NGRU tussen 2011 en 2012 zien. Een andere verklaring voor de positieve mutatie van de accessen is de hoger uitgevallen winstafdracht van DNB.

Volgens de huidige stand van de NGRU ontvangen gemeenten vanaf 2012 de bedragen zoals vermeld in regel 1. De bedragen vallen uiteen in een deel aanvullende algemene mutatie en een deel accres volgens de normeringssystematiek. Over dit onderscheid zijn de gemeenten niet eerder geïnformeerd. De aanvullende algemene mutatie vindt zijn oorsprong in maatregelen uit het Regeerakkoord op het gebied van de sociale zekerheid. Tegenover ombuigingen die relevant zijn voor de NGRU (Wajong, WSW, reïntegratie WWB) staan namelijk hogere uitgaven aan de WWB (I-deel) die niet relevant zijn voor de NGRU. De ombuigingen leiden dus tot lagere accessen, maar de hogere uitgaven aan het I-deel van de WWB leiden niet tot hogere accessen. Voor deze asymmetrie hebben de fondsbeheerders vorig najaar besloten ten voordele van de gemeenten en provincies te corrigeren. De aanvullende reeks vloeit niet voort uit de normeringssystematiek en kan niet achteraf

waargenomen worden. Daarom is er voor gekozen om de aanvulling apart te houden en nu al vast te zetten. De aanvullende reeks, oplopend tot € 86 miljoen cumulatief, is gereserveerd en zal bij Miljoenennota worden overgeboekt naar het gemeentefonds.

Zonder de aanvullende algemene mutatie zouden gemeenten de bedragen uit regel 3 hebben ontvangen, namelijk het accres zoals rechtstreeks voortvloeit uit de toepassing van de normeringssystematiek. Beide bedragen – hoewel dus onderscheiden – zijn op gelijke wijze vrij besteedbaar door de gemeenten.

Als service richting gemeenten volgt in tabel 1.2 een indicatie van de reële accessen.

Tabel 1.2: Nominale en reële accessen 2012-2015

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015
Nominaal accres in procenten	0,55%	0,74%	1,84%	0,69%
Prijsontwikkeling BBP*	2,25%	1,96%	1,83%	1,72%
Reëel accres in procenten	-1,70%	-1,22%	0,01%	-1,03%

* Bron: Centraal Planbureau (bewerkt)

Het nominale accres geeft de jaarlijkse procentuele groei van het gemeente- en provinciefonds aan. Defleren van de nominale groeipercentages met de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) geeft een indicatie van de reële groei van de accessen. De reële accessen geven de groei gecorrigeerd voor de relatieve prijsontwikkeling van het 'mandje rijksuitgaven' weer. Deze reële inkomstenontwikkeling voor de gemeenten en provincies (de fondsen) wijkt af van het individuele uitgavenpatroon van gemeenten en provincies. In andere woorden: de volume- en prijsontwikkeling bij individuele gemeenten of provincies ('mandje gemeente-/provincie-uitgaven') verschilt met die van het Rijk. De reële accessen zijn daarmee niet meer dan richtinggevend op fondsniveau. Gemeenten en provincies met statistieken over hun eigen volume- en prijsontwikkeling van de uitgaven kunnen uitgaan van de nominale accessen en deze desgewenst hiermee defleren.

Maartcirculaire gemeente- en provinciefonds

Uit de evaluatie van de normeringssystematiek is gebleken dat de bijstelling van de accessen in de septembercirculaire bij medeoverheden in een behoefte voorziet. De VNG heeft echter te kennen gegeven – en het IPO sluit zich daarbij aan - dat de maartcirculaire een versturende invloed op het proces rond de gemeentelijke jaarrekening heeft. Het Rijk heeft daarom besloten om met ingang van 2012 de maartcirculaire af te schaffen. Het definitieve accres over jaar t-1 uit de maartcirculaire wordt voortaan in de meicirculaire gepubliceerd. De afgelopen jaren (d.w.z. tot de buitenwerkingstelling van de normeringssystematiek in 2009) was het definitieve accres in de maartcirculaire veelal lager dan het accres uit de septembercirculaire; het is niet zeker dat de komende meicirculaires ook dat patroon laten zien. De septembercirculaire blijft behouden om gemeenten en provincies te informeren over de tussentijdse bijstelling van de accresraming. In

samenhang met het reduceren van het aantal bijstellingsmomenten wordt de bevoorschotting op grond van de bijstelling van de accresraming, behalve in mei, ook in september aangepast.

Behoedzaamheidsreserve

Met het opnieuw in werking treden van de normeringssystematiek in 2012 voor de voeding van het gemeente- en provinciefonds wordt geen nieuwe behoedzaamheidsreserve ingevoerd. Ervaringen uit het verleden leren dat gemeenten en provincies een deel van de behoedzaamheidsreserve al meenamen bij het opstellen van de begroting. De beoogde stabilisatiefunctie van de behoedzaamheidsreserve kwam hierdoor niet tot haar recht.

1.2. Bestuursakkoord

Op 21 april 2011 hebben de onderhandelaars namens het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen een Bestuursakkoord ondertekend. Het Bestuursakkoord treedt pas definitief in werking als de leden van de koepels hebben ingestemd met het akkoord.

Eén van de belangrijke doelen van het sluiten van dit bestuursakkoord is overeenstemming bereiken tussen rijk en decentrale overheden over de in het regeerakkoord aangekondigde decentralisaties in combinatie met de bezuinigingen op dezelfde onderwerpen. Deze decentralisaties hebben grote bestuurlijke, financiële en organisatorische gevolgen voor de decentrale overheden. In het bestuursakkoord op hoofdlijnen worden de kaders aangegeven voor de decentralisaties en wordt een eerste aanzet gegeven voor een nadere uitwerking. Belangrijke kaders zijn decentralisatie naar de algemene fondsen en maximale beleidsvrijheid voor de decentrale overheden. Sommige onderwerpen worden in deelakkoorden verder uitgewerkt.

Voor de gemeenten zijn de belangrijkste onderwerpen in het bestuursakkoord de decentralisaties met betrekking tot jeugdzorg, begeleiding AWBZ en werken naar vermogen. De gemeenten krijgen daarmee een nog belangrijker rol op sociaal terrein.

De eerste consequenties van de decentralisaties voor het gemeentefonds zijn in 2013 voorzien. Zodra de uitwerking inzicht biedt in de details aangaande het gemeentefonds zullen deze in de gemeentefondscirculaire worden opgenomen.

Onderdeel van het Bestuursakkoord is het vervallen van de in het Regeerakkoord opgenomen efficiencykorting bij de vorming van de regionale uitvoeringsdiensten. Daarnaast zijn er gevolgen voor het gemeentefonds als gevolg van afspraken over het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP; zie paragraaf 2.5).

2. Uitkeringsjaar 2011

2.1. Opbouw uitkeringen

Tabel 2.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2011. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters. De mutaties worden toegelicht in de andere paragrafen van dit hoofdstuk. Een aantal van de paragrafen in dit hoofdstuk bevat andersoortige informatie over het uitkeringsjaar 2011. Van de mutaties in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen is in onderstaande tabel alleen het saldo opgenomen. Uitgebreidere informatie over de mutaties in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen is te vinden in hoofdstuk 5.

Tabel 2.1 Opbouw uitkeringen 2011 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	§	December circulaire van 2010 ²
Uitkeringen 2010 (beginstand)	17.015,900		17.015,351
algemene mutaties			
- accres	74,215 @		
- incidentele bijdrage akkoord medeoverheden	-90,000 @		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000 @		
- behoedzaamheidsreserve, inhouding	0,000 @		
- A+O fonds	-0,036 @		
- elektronische gemeente (E-gem)	2,000 @		
- kosten verrekening WOZ 2006	-0,051 @		
- wachtgelden herindelingen	pm		
- waarderingskamer	<u>0,073</u>	§ 2.2	#
		-22,299	
cluster eigen inkomsten			
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	<u>0,000</u> @		
		0,000	
cluster werk en inkomen			
- ketensamenwerking werk en inkomen	-15,000 @		
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	1,000 @		
- programmatisch handhaven	-8,625 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,272</u> @		
		-22,897	
cluster zorg			
- maatschappelijke stage	0,100 @		
- elektronisch kinddossier	5,000 @		
- wmo i.v.m. ondersteunende begeleiding psycho-sociaal (maatregel 2009) ³	- @		
- wmo, nadeel gemeenten, afspraken in het bofv van 31 aug. 2009 ⁴	- @		
- toezicht en handhaving kwaliteit peuterspeelzalen	2,916 @		
- versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang	0,400	§ 2.3	pm
- uitvoeringskosten inburgering	-1,600 @		
- digitaal klantendossier	pm	§ 2.4	#
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,378</u> @		
		6,438	
cluster educatie			
- ingroeieregeling OHV	8,500 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,072</u> @		
		8,428	
cluster sport, kunst en ontspanning			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,099</u> @		
		-0,099	
cluster VHROSV			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,498</u> @		
		-0,498	
cluster oudheid			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,062</u> @		
		-0,062	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2011.

2 De vergelijking met de decembercirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

3 Vanaf 2011 geïntegreerd in de algemene uitkering. De omvang is €6,4 mln.

4 Vanaf 2011 geïntegreerd in de algemene uitkering. De omvang is €34 mln.

Tabel 2.1 Opbouw uitkeringen 2011 (vervolg)

	Raming deze circulaire ¹	§	December circulaire van 2010 ²
cluster riolering			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,767</u> @	-0,767	
cluster wegen en water			
- topografie	0,071 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-2,168</u> @	-2,097	
cluster reiniging			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-1,431</u> @	-1,431	
cluster groen			
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,704</u> @	-0,704	
cluster bevolkingszaken			
- GBA	0,344 @		
- mGBA en ORRA	0,000 @		
- beheer van het 14+netnummer	-0,200 @		
- modernisering GBA	1,000 @		
- informeren kiesgerechtigden	-0,100 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,121</u> @	0,923	
cluster openbare orde en veiligheid			
- mannenopvang	- @		#
- bommenregelling	-0,400 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,347</u> @	-0,747	
cluster fysiek milieu			
- E-PRTR	- @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	<u>-0,190</u> @	-0,190	
cluster overig/algemene ondersteuning			
- King	-1,028 @		
- Pieken in de Deltaproject Amsterdam	-0,400 @		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	-1,108 @		
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	<u>27,500</u>	§ 2.5	#
		24,964	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)			
- mutaties van invloed op omvang GF	<u>-202,531</u>	§ 5.1	-258,055
		<u>-202,531</u>	
Uitkeringen (excl. Wmo)		16.802,331	16.696,601
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.720,818		15.695,418
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1.002,412		946,888
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739 @		
- suppletie-uitkering bommenregeling	18,849	§ 2.6	15,727
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2011	0,513		
- Wmo	<u>1.455,986</u>	<u>§ 2.9</u>	

2.2. Waarderingskamer

De bijdrage uit het gemeentefonds aan de waarderingskamer is in 2011 € 0,097 miljoen hoger dan in 2010. Rekening houdend met de mutatie uit 2010 resulteert een bedrag van € 0,073 miljoen (positief).

2.3. Versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang

In 2011 is éénmalig € 400.000 toegevoegd aan het reeds beschikbare bedrag van € 10 miljoen, omdat het aantal gastouders groter is gebleken dan waar oorspronkelijk vanuit is gegaan. Het bedrag zal via de maatstaf inwoners worden verdeeld.

2.4. Digitaal Klantdossier

De algemene uitkering wordt vanaf 2011 verminderd met een nader te bepalen bedrag in verband met het Digitale Klantdossier (DKD).

Het programma DKD is in opdracht van het ministerie van SZW in 2006 gestart en is voltooid op 31 december 2010. Het programma had tot doel het ontwikkelen en in gebruik nemen van een virtueel elektronisch klant dossier waarbij gegevens van de SUWI-partners (UWV, UWV-werkbedrijf, SVB en gemeenten) binnen de keten van werk en inkomen aan de ketenpartners en de burger beschikbaar te stellen en te kunnen hergebruiken. Nu het programma is beëindigd, zijn de gezamenlijke gemeenten verantwoordelijk voor het in stand houden (beheren en doorontwikkelen) van de gemeentelijke DKD-producten. Op voorstel van de VNG is besloten de structurele bekostiging van het beheer te financieren door een structurele uitname uit het gemeentefonds vanaf 2011 ten behoeve van de VNG. Zij zal als opdrachtgever voor de uitvoerder, KING, optreden. De hoogte van het uit te nemen bedrag is afhankelijk van de nog uit te werken financieringsstroom, maar zal niet hoger zijn dan € 1,61 miljoen. In afwachting hiervan zal de daadwerkelijke financiering uit het gemeentefonds worden aangehouden. Het definitieve bedrag zal in de septembercircularis 2011 worden opgenomen.

2.5. Nationaal Uitvoeringsprogramma

De algemene uitkering wordt voor de jaren 2011 tot en met 2014 in totaal met € 122 miljoen verhoogd en in het jaar 2015 met € 122 miljoen verlaagd in verband met het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP), een zogenaamde kasschuif. Het gedeelte van deze kasschuif bestemd voor het generiek ondersteuningsprogramma (€ 18 miljoen) zal mogelijk niet via de algemene uitkering aan gemeenten worden uitgekeerd, maar op een nader te bepalen wijze ten dienste komen aan het NUP. U wordt daarover in de septembercircularis 2011 geïnformeerd.

Ondersteuningsprogramma Implementatie NUP bij gemeenten (Operatie NUP)

Rijk en medeoverheden willen de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen handhaven en waar mogelijk verbeteren. Gebruik van de e-overheid is hiervoor randvoorwaardelijk. Dit leidt tot een compacte overheid: die efficiënt werkt, zo dicht mogelijk bij de burgers staat en die

een bijdrage levert aan het goed uit kunnen voeren van de decentralisaties. Tussen Rijk en VNG is in de Bestuurlijke Regiegroep¹ overeengekomen om in het verlengde van het NUP een ondersteuningsprogramma implementatie e-overheid voor gemeenten in te richten (2011 tot en met 2014).

Over de hoofdlijnen is het volgende afgesproken:

- *Gemeentespecifieke ondersteuning*

In het NUP is vastgelegd dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor de implementatie. Vanuit deze verantwoordelijkheid komt een stimuleringsimpuls via het gemeentefonds rechtstreeks naar gemeenten waardoor gemeenten zelf het voortouw kunnen nemen. De stimuleringsimpuls helpt gemeenten bij het feit dat de kosten voor de baat uitgaan. Gemeenten kunnen zo naar eigen behoefte, specifieke ondersteuning 'achter de voordeur' inkopen. Om gemeenten hierin te faciliteren worden de hiervoor benodigde middelen (in totaal € 104 miljoen) via een zogenaamde kasschuif binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds, naar rato verdeeld over de gemeenten via de maatstaf inwoners, aan de gemeenten beschikbaar gesteld volgens onderstaand ritme.

	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Kasschuif Specifieke Ondersteuning (x miljoen €)	+26,0	+26,0	+26,0	+26,0	-104	0

- *Generiek ondersteuningsprogramma*

Aanvullend op de hier bovengenoemde stimuleringsimpuls wordt in opdracht van het dagelijks bestuur van de Bestuurlijke Regiegroep een generiek ondersteuningsprogramma voor alle gemeenten, onder de titel *operatie NUP*, ingericht. KING zal dit programma uitvoeren. Met deze generieke ondersteuning worden algemene randvoorwaarden voor succesvolle en efficiënte implementaties vervuld. De kosten voor de door KING te ontwikkelen generieke implementatieondersteuning bedragen € 28 miljoen. Deze kosten van de generieke implementatieondersteuning worden gedragen door het gemeentefonds (€ 18 miljoen uit het cluster Algemene ondersteuning, naar rato verdeeld over de gemeenten via de maatstaf inwoners) en een rijksbijdrage in het totaal € 10 miljoen. De VNG zal als opdrachtgever voor KING optreden. De inrichting van de financieringsstroom naar KING zal op korte termijn in detail worden uitgewerkt. In afwachting van die uitwerking zal de daadwerkelijke financiering uit het gemeentefonds worden aangehouden. De nadere uitwerking zal in de septembercirculaire 2011 worden beschreven.

De € 18 miljoen voor de generieke ondersteuning wordt ook meegenomen in de kasschuif. Dit deel van de kasschuif verloopt volgens onderstaand ritme:

¹ De Bestuurlijke Regiegroep dienstverlening en e-overheid is het bestuurlijk overlegorgaan voor de regie op de e-overheid onder voorzitterschap van de minister van Binnenlandse Zaken, waarin alle overheidspartijen vertegenwoordigd zijn.

	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Kasschuif Generieke Ondersteuning (x miljoen €)	+1,5	+5,5	+5,5	+5,5	-18	0

De opzet van het ondersteuningsprogramma is niet vrijblijvend maar wordt gekoppeld aan resultaatverplichtingen. Eind 2012 zal aan de hand van de voortgang op de resultaatverplichtingen bezien worden of de aanpak succesvol is en of de financiering van Rijk en gemeenten voor 2013 en 2014 gecontinueerd wordt.

2.6. Bommenregeling

Bijlage 5 vermeldt de gemeenten die in 2011 een suppletie -uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen.

Verder is in de lijst van zogenaamde 'veelgebruikers' voor de periode 2011-2014, die in de maartcirculaire 2011 is gepubliceerd, een wijziging opgetreden. De gemeente Gouda was daarin ten onrechte opgenomen en is nu op haar verzoek uit de lijst verwijderd.

Voor informatie over de verkrijging van een suppletie -uitkering voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog wordt u verwezen naar paragraaf 3.1 van de maartcirculaire 2011. Zie verder ook paragraaf 1.7 van de juni-circulaire 2010 en paragraaf 4.5 van de septembercirculaire 2010.

Aanvragen voor een bijdrage kunnen gestuurd worden naar:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
t.a.v. FEZ/FAR/R
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
e-mail: regelingen@minbzk.nl

2.7. Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis voor het jaar 2011 geeft aanleiding tot het verlagen van de uitkeringsfactor met 3 punten ten opzichte van de stand van de septembercirculaire 2010. Dit is het saldo van 5 punten negatief als gevolg van de ontwikkelingen bij de uitgavenmaatstaven (met name bijstandsontvangers) en 2 punten positief bij de maatstaven OZB. Eén uitkeringspunt komt voor het jaar 2011 naar huidige inzicht overeen met circa € 11,5 miljoen.

2.8. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2011 naar huidig inzicht € 15.720,818 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,527. Hierbij is rekening gehouden met de onderwerpen die zijn behandeld in de paragrafen 2.1 tot en met 2.7.

De bedragen per eenheid op de verdeelmaatstaven volgens de huidige stand treft u aan in de verdeeltabel 2011 in bijlage 1.

2.9. Aanpassing Wmo-budget 2011

In het Bestuursakkoord zijn nieuwe afspraken gemaakt over de financiering van de huishoudelijke hulp. De omvang van de bestaande integratie-uitkering voor huishoudelijke hulp wordt vastgesteld op het niveau 2011 zoals vermeld in de septembercirculaire 2010. Er vindt in 2011 dan ook in tegenstelling tot voorgaande jaren geen nacalculatie van de nominale index plaats. De verhoging van het budget voor dure woningaanpassingen met € 2,5 miljoen in tegenstelling tot de mededeling in de decembercirculaire 2010 (paragraaf 2.2.1) heeft een incidenteel karakter.

Bijlage 4 bevat de verdeling van de Wmo 2011 over de gemeenten².

2.10. Verzameltabel

De opbouwtabel 2011 (tabel 2.1) bevat onderdelen die al zijn toegelicht in eerdere circulaires en die daarom in dit hoofdstuk niet meer aan bod komen. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Tabel 2.10 geeft per onderwerp de vindplaats.

---

² De trimfactor van het Wmo-verdeelmodel 2010 stellen wij als gevolg van wijzigingen in een aantal maatstaven voorlopig vast op 0,98703681. De verdeling van de integratie-uitkering Wmo 2010 (stand meicirculaire 2011) staat op internet. De bevoorschotting 2010 (en eventueel de trimfactor) wordt in de septembercirculaire 2011 aangepast.

Tabel 2.10 Verzameltabel 2011

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- accres	mei 2009, § 1.1	74,215
- behoedzaamheidsreserve, inhouding	mei 2009, § 1.1	0,000
- incidentele bijdrage akkoord medeoverheden	mei 2009, § 1.1	-90,000
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	mei 2009, § 3.2	0,000
- elektronische gemeente (E-gem)	september 2006, § 6.2	2,000
- kosten verrekening WOZ 2006	september 2010, § 3.1	-0,051
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	juni 2010, § 2.3	0,000
cluster werk en inkomen		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,272
- ketensamenwerking werk en inkomen	mei 2008, § 3.6	-15,000
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4	1,000
- programmatisch handhaven	september 2007, § 4.3	-8,625
cluster zorg		
- wmo i.v.m. ondersteunende begeleiding psycho-sociaal	december 2009, § 8.24	-
- wmo, nadeel gemeenten, afspraken in het bofv 2009	december 2009, § 6.12	-
- toezicht en handhaving kwaliteit peuterspeelzalen	september 2009, § 6.4	2,916
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,378
- elektronisch kinddossier	september 2007, § 5.3	5,000
- uitvoeringskosten inburgering	september 2010, § 4.3	-1,600
- maatschappelijke stage	december 2010, § 3.2	0,100
cluster educatie		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,072
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster sport, kunst en ontspanning		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,099
cluster VHROSV		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,498
cluster oudheid		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,062
cluster riolering		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,767
cluster reiniging		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-1,431
cluster groen		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,704
cluster wegen en water		
- topografie	september 2008, § 5.7	0,071
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-2,168
cluster openbare orde en veiligheid		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,347
- mannenopvang	maart 2011, § 1.3	-
- bommenregeling	juni 2010, § 1.7	-0,400
cluster fysiek milieu		
- E-PRTR	september 2010, § 4.6	-
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,190
cluster bevolkingszaken		
- GBA	juni 2007, § 3.4	0,344
- modernisering GBA	september 2009, § 6.7	1,000
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-0,121
- mGBA en ORRA	juni 2010, § 1.5	0,000
- informeren kiesgerechtigden	september 2010, § 3.3	-0,100
- beheer van het 14+netnummer	juni 2010, § 1.6	-0,200
cluster overig/algemene ondersteuning		
- King	september 2009, § 6.6	-1,028
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	december 2008, § 3.3	-1,108
- Pieken in de Deltaproject Amsterdam	juni 2010, § 1.8	-0,400
Overige uitkeringen		
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2011	september 2010, bijlage 21	0,513
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	mei 2009, § 3.2	59,739

2.11. Voorschotbetalingen 2011

De wijziging in de uitkeringsfactor 2011 en de wijziging van een aantal bedragen behorend bij de verdeelmaatstaven brengen een aanpassing met zich mee van de voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2011. Deze zijn momenteel gebaseerd op bijlage 1 (tabel 3) van de septembercirculaire 2010. De aanpassingen van de bedragen per eenheid en van de uitkeringsfactor zijn af te leiden uit de kolom 'wijzigingen sinds september 2010' in tabel 1 van bijlage 2 van deze circulaire.

De aanpassing vindt als volgt plaats:

1. per valutadatum 7 juni 2011 zal in één keer verrekening plaatsvinden over de maanden januari tot en met mei;
2. met ingang van 7 juni 2011 worden de wijzigingen opgenomen in het termijnbedrag voor 2011.

3. Uitkeringsjaar 2012

3.1. Opbouw uitkeringen

Tabel 3.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2012. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters. De mutaties worden toegelicht in de andere paragrafen van dit hoofdstuk. Ook bevat een aantal paragrafen in dit hoofdstuk andersoortige informatie over het uitkeringsjaar 2012. Van de mutaties in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen is in onderstaande tabel alleen het saldo opgenomen. Uitgebreidere informatie over de mutaties in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen is te vinden in hoofdstuk 5.

Tabel 3.1 Opbouw uitkeringen 2012 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	§	December circulaire van 2010 ²
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)			
	16.802,331		16.718,285
algemene mutaties			
- accres	91,000	§ 1.1	-10,000
- aanvullende algemene mutatie	41,000	§ 1.1	#
- accres (gerichte verdeling, ingroeiregeling OHV)	-8,500 @		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000	§ 3.2	
- behoedzaamheidsreserve, inhouding	-		pm
- A+O fonds	-0,229	§ 3.3	pm
- wachtgelden herindelingen	pm		
- waarderingskamer	pm		
	123,271		
cluster eigen inkomsten			
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	0,000	§ 3.2	0,000
	0,000		
cluster werk en inkomen			
- normering lokaal inkomensbeleid	-40,000 @	§ 3.4	
- selectieve en gerichte schuldhulpverlening	-20,000 @	§ 3.5	
- ketensamenwerking werk en inkomen	-3,000 @		
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	-0,700 @		
	-63,700		
cluster zorg			
- jeugdgezondheidszorg	pm		
- maatschappelijke stage	0,100 @		
- uitvoeringskosten inburgering	-12,130	§ 3.6	pm
- versterking toezicht en handhaving kwaliteit gastouderopvang	pm		
	-12,030		
cluster educatie			
- ingroeiregeling OHV	8,500 @		
	8,500		
cluster bevolkingszaken			
- GBA	0,173 @		
- mGBA en ORRA	-20,200 @		
- burgerzakensysteem-kern	-1,300 @		
	-21,327		
cluster openbare orde en veiligheid			
- mannenopvang	-1,200 @		-0,800
	-1,200		
cluster fysiek milieu			
- regionale omgevingsdiensten	-	§ 1.2	-50,000
	0,000		

(voortzetting op de volgende bladzijde)

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2012.

2 De vergelijking met de decembercirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

Tabel 3.1 Opbouw uitkeringen 2012 (vervolg)

	Raming deze circulaire ¹	§	December circulaire van 2010 ²
cluster bestuursorganen			
- professionaliseringsfonds burgemeesters	-	§ 3.7	pm
		0,000	
cluster overig/algemene ondersteuning			
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	4,000	§ 2.5	#
		4,000	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)			
- mutaties van invloed op omvang GF	104,866	§ 5.1	-298,377
		104,866	
Uitkeringen (excl. Wmo)		16.944,711	16.274,18
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.762,902		15.554,26
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1.103,221	§ 5.1	644,45
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739	§ 3.2	
- suppletie-uitkering bommenregeling	18,849		15,727
- Wmo	1.493,323	§ 3.11	pm

3.2. Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers

De suppletie -uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers 2012 wordt niet meer gewijzigd. Voor de suppletie -uitkering 2013 en latere jaren is een voorstel voor een eenvoudige afbouwregeling aan de VNG in voorbereiding.

Het verloop van de suppletie -uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers is afhankelijk van de hoogte van het reële accres en wordt jaarlijks aangepast in de meicirculaire. Een uitgebreide beschrijving van de systematiek van de berekening van deze suppletie -uitkering is opgenomen in paragraaf 5.8 van de septembercirculaire 2005. Voor het uitkeringsjaar 2012 blijft de suppletie -uitkering gelijk aan die van het uitkeringsjaar 2011, omdat het accres geen ruimte biedt voor een verdere afbouw van de suppletie-uitkering.

Voor het uitkeringsjaar 2013 en verder zijn de fondsbeheerders in overleg met de VNG om te bezien of een wijziging in de systematiek mogelijk is, waardoor het verloop eenvoudiger wordt en meer voorspelbaar naar een einde leidt. In de komende septembercirculaire wordt u daarover nader geïnformeerd.

3.3. A+O-fonds

De bijdrage aan het A+O-fonds voor het jaar 2012 en verder is vastgesteld op een bedrag van € 0,261 miljoen. Ten opzichte van de stand in de begroting 2011 van het gemeentefonds betekent dit een verhoging van € 0,229 miljoen als gevolg van de indexatie voor loon- en prijsontwikkeling. Deze verhoging wordt aan de algemene uitkering van het gemeentefonds onttrokken.

3.4. Normering lokaal inkomensbeleid

De verlaging van de algemene uitkering vanaf 2012 met € 40 miljoen in verband met het gemeentelijk minimabeleid zal worden verdeeld via de maatstaven bijstandsontvangers en huishoudens met laag inkomen (drempel).

Zie paragraaf 4.2 van de decembercirculaire 2010 voor de aangekondigde uitname.

3.5. Selectieve en gerichte schuldhulpverlening

Er is meer informatie over de in paragraaf 4.2 van de decembercirculaire 2010 aangekondigde uitname in verband met de gemeentelijke schuldhulpverlening. Ook is de verdeling van de uitname bekend.

In het regeerakkoord is afgesproken € 20 miljoen uit te nemen uit het gemeentefonds. Naar het oordeel van het kabinet kunnen gemeenten besparingen realiseren op de schuldhulpverlening door meer selectieve en gerichte schuldhulpverlening. Het is aan gemeenten zelf om daaraan invulling te geven en daartoe maatregelen te treffen, waaronder maatregelen op het terrein van preventie en efficiency. Het bedrag zal worden uitgenomen uit het cluster Werk en inkomen van de algemene uitkering, waar schuldhulpverlening een onderdeel van is. Het betreft de maatstaven bijstandsontvangers en huishoudens met laag inkomen (drempel).

Begin 2010 is het wetsvoorstel gemeentelijke schuldhulpverlening bij de Tweede Kamer ingediend. Dit wetsvoorstel heeft tot doel de kwaliteit en effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening te verbeteren. In het wetsvoorstel is opgenomen dat de gemeente de schuldhulpverlening in ieder geval kan weigeren als iemand hier al eerder gebruik van heeft gemaakt.

In 2011 worden gemeenten vanuit het programma Verbetering Effectiviteit gemeentelijke Schuldhulpverlening ondersteund bij de ontwikkeling van beleid op dit terrein.

3.6. Uitvoeringskosten inburgering

Via de algemene uitkering 2012 is een bedrag beschikbaar van € 36,7 miljoen in verband met uitvoeringskosten inburgering. In 2011 was dat bedrag € 48,83 miljoen. Voor 2013 staat het bedrag op PM.

Zoals aangegeven in paragraaf 4.3 van de septembercirculaire 2010 zijn de gevolgen van de ombuiging op inburgering voor 2012 op PM gesteld. Inmiddels is de bijdrage voor 2012 aan de algemene uitkering ten behoeve van de uitvoering van inburgering in totaal op € 36,7 miljoen vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een wijziging van het inburgeringsstelsel. Het is het voornemen om dit nieuwe inburgeringsstelsel in 2013 in te voeren. Deze op handen zijnde invoering brengt met zich mee dat de hoogte van de bijdrage voor 2013 nu nog onbekend is. Hierover zal in de meicirculaire 2012 meer bekend worden gemaakt.

3.7. Professionaliseringsfonds burgemeesters

De bijdrage uit het gemeentefonds van € 450.000 ten behoeve van het Professionaliseringsfonds burgemeesters wordt tot en met 2015 verlengd.

Naar aanleiding van een verzoek van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) is hierover op 9 mei 2011 in een overleg tussen het NGB en de minister van BZK positief besloten. Vanuit BZK zelf wordt voor het Professionaliseringsfonds € 300.000 beschikbaar gesteld. In totaal is voor de periode 2012 tot en met 2015 op jaarbasis een bedrag van € 750.000 beschikbaar.

3.8. Ontwikkeling uitkeringsbasis 2012

Per saldo geven de ontwikkelingen in de uitkeringsbasis (inclusief de OZB-maatstaven) voor het jaar 2012 aanleiding om de uitkeringsfactor te verlagen met 7 punten. In het onderstaande wordt toegelicht hoe dit saldo is opgebouwd. Voor 2012 komt één punt uitkeringsfactor naar huidige inzicht overeen met € 11,5 miljoen.

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis (exclusief de OZB-maatstaven) voor het jaar 2012 geeft aanleiding tot het verlagen van de uitkeringsfactor met 11 punten ten opzichte van uitkeringsjaar 2011. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename bij de maatstaven bijstandsontvangers, woonruimten en inwoners. Wij hebben gemerkt dat de bijstandsramingen van circulaire op circulaire sterk kunnen verschillen. Dat vloeit rechtstreeks voort uit de dynamiek van de economische ontwikkeling.

Als gevolg van de herwaardering van de WOZ-waarde en areaalontwikkelingen wordt de uitkeringsfactor verhoogd met 4 punten. Dit is opgebouwd uit 2 punten als gevolg van de uitbreiding van het areaal ten opzichte van 2011 en 2 punten als gevolg van de verwerking van de inflatie (zie paragraaf 2.7 van deze circulaire) bij de aanpassing van de rekentarieven in verband met de herwaardering.

3.9. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2012 naar huidige inzicht € 15.762,902 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,532. Hierbij is rekening gehouden met de doorwerking van de ramingen over de vorige jaren en met de onderwerpen behandeld in dit hoofdstuk. Ten opzichte van de uitkeringsfactor 2011 stijgt de uitkeringsfactor 2012 met 5 punten.

Tabel 3.9 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2012 t.o.v. de uitkeringsjaar 2011

Stand uitkeringsfactor 2011 (deze circulaire)		1,527
mutaties uitkeringsfactor in punten		
- accres en gerichte verdeling (incl. aanvullende alg. mutatie)	0,011	
- ontwikkelingen uitkeringsbasis/OZB	-0,007	
- verdeelreserve	-0,001	
- overige ontwikkelingen	0,002	
Totaal mutaties in punten		0,005
Stand uitkeringsfactor 2012 in deze circulaire		1,532

De stijging van de uitkeringsfactor bij de overige ontwikkelingen wordt veroorzaakt door de afbouw van de verfijning riolering en de maatstaf gemeentelijke herindeling. Voor 2012 is cumulatief een verdeelreserve van 4 punten aangehouden. Per uitkeringsjaar wordt één punt aan de verdeelreserve toegevoegd. Voor 2009 staat nog één punt in reserve. In de komende circulaire wordt u geïnformeerd over de uitkering van de verdeelreserve 2009.

De voorlopige bedragen per eenheid op de verdeelmaatstaven volgens de huidige stand treft u aan in de verdeeltabel 2012 in bijlage 1.

3.10. Maatstaf OZB: WOZ-herwaardering en aanpassing rekkentarieven

Met ingang van het uitkeringsjaar 2012 wordt het rekkentarieff voor eigenaren van woningen op 0,0963%, voor gebruikers van niet-woningen op 0,1043% en voor eigenaren van niet-woningen op 0,1294% vastgesteld.

Vanaf 1997 wordt op basis van de nieuwe Financiële -verhoudingswet in het gemeentefonds rekening gehouden met verschillen in de belastingcapaciteit van gemeenten. Als gevolg van verschillen in waarde van de onroerende zaken loopt de belastingcapaciteit uiteen tussen gemeenten. De belastingcapaciteit waar in het gemeentefonds rekening mee wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden de rekkentarieven genoemd en zijn in het verleden vastgesteld op het gemiddelde tarief op dat moment van alle gemeenten. Verschillen in feitelijke tarieven tussen gemeenten spelen in de verdeling van het gemeentefonds geen rol.

Met ingang van het uitkeringsjaar 2012 wordt het rekkentarieff voor eigenaren van woningen op 0,0963%, voor gebruikers van niet-woningen op 0,1043% en voor eigenaren van niet-woningen op 0,1294% vastgesteld. Deze aanpassing van de rekkentarieven ten opzichte van 2011 is noodzakelijk omdat op 1 januari 2012 een nieuw WOZ-tijdvak begint met waardepeildatum 1-1-2011. In 2011 wordt nog uitgegaan van de WOZ-waarde uit het huidige WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1-1-2010.

Bij de aanpassing van de rekkentarieven in verband met herwaarderingsooperaties wordt in principe altijd dezelfde werkwijze toegepast (zie de meicirculaire 2000, paragraaf 9.2 en de septembercirculaire 2004, paragraaf 7.1). Het rekkentarieff wordt neerwaarts (of naar boven)

bijgesteld om de stijging (of daling) van de inkomstenmaatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. Uitgezonderd wordt hierbij het effect van de inflatie (pNB) in de periode tussen de twee verschillende waardepeildata.

De marktontwikkeling tussen 1-1-2010 en 1-1-2011 bij woningen wordt, op basis van informatie die de Waarderingskamer heeft verzameld, geschat op -1,6%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op -1,9%. De inflatie (pNB) in de periode 2010 – 2011 bedraagt op basis van de huidige ramingen van het CPB 1,3%. Het rekentarief voor eigenaren van woningen in 2012 komt dan uit op 0,0963% ($0,0935\% * 1,013/0,984$), voor OZB niet-woningen gebruikers op 0,1043% ($0,1010\% * 1,013/0,981$) en voor OZB niet-woningen eigenaren op 0,1294% ($0,1253\% * 1,013/0,981$).

3.11. Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Het bedrag Wmo 2012 is vastgesteld. Er is onder andere een neerwaartse bijstelling in verband met de uitvoeringskosten Centraal Administratiekantoor. Bijlage 4 bevat de verdeling van de Wmo 2012 over de gemeenten.

Zoals in paragraaf 2.9 over het Wmo budget 2011 is gemeld, zijn in het Bestuursakkoord nieuwe afspraken gemaakt over de financiering van de huishoudelijke hulp. De middelen voor huishoudelijke hulp binnen deze integratie-uitkering (€1.184 miljoen) worden vanaf 2012 tot en met 2015 geïndexeerd met 2,38%, namelijk de groei van het aantal thuiswonende 75-plussers. De integratie-uitkering wordt voor 2012 en verder nominaal geïndexeerd volgens de thans gehanteerde systematiek voor de integratie-uitkering huishoudelijke hulp.

De huidige systematiek met een onafhankelijke derde, die jaarlijks op grond van de realisatiecijfers t-1 het budget vaststelt voor het jaar t+1, is hiermee verlaten. De integratie-uitkering huishoudelijke hulp wordt in 2016 overgeheveld naar de algemene uitkering, tenzij uit de evaluatie van de normeringssystematiek blijkt dat dit nog niet mogelijk is.

Overzicht van het totale Wmo-budget in 2012 (in miljoenen euro)

	bedrag
huishoudelijke verzorging	
huishoudelijke verzorging (stand septembercirculaire 2010, incl. index 2012)	1.235,3
totaal	1.235,3
subsidiereregelingen AWBZ	
diensten bij wonen met zorg	24,6
zorgvernieuwingsprojecten GGZ	7,2
coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg en vorming, training en advies	39,7
aanpassing bestaande ADL-clusters	3,0
collectieve GGZ-preventie	10,2
totaal	84,7

specifieke uitkeringen WVG	
dure woningaanpassingen	21,0
besluit bijdrage AWBZ gemeenten (Bbag)	23,0
totaal	44,0
uitvoeringskosten reeds beschikbaar	71,9
structurele toevoeging o.g.v. rapport Cebeon	70,0
compensatie registratiekosten Wtcg	1,8
uitname ivm centrale financiering CAK	-14,5
totaal	129,2
<hr/>	
totaal Wmo	1.493,2
<hr/>	

Indexatie

In lijn met de afspraken uit het Bestuursakkoord wordt het onderdeel huishoudelijke verzorging reëel geïndexeerd met 2,38% en nominaal met 2% voorcalculatorisch. De definitieve nominale index 2012 wordt volgend jaar vastgesteld en in principe bij septembercirculaire 2012 verwerkt. Deze index zal ook worden toegepast op de relevante andere onderdelen van de integratie-uitkering.

Uitname in verband met centrale financiering CAK

De eigen bijdrageregeling in de Wmo is wettelijk opgedragen aan het Centraal AdministratieKantoor (CAK). Het CAK draagt de geïnde eigen bijdragen aan de gemeenten af, na aftrek van hun jaarlijkse uitvoeringskosten per gemeente, die onderdeel uitmaken van de totale uitvoeringskosten Wmo. In verband met de omzetting van het CAK per 1-1-2012 naar een zelfstandig bestuursorgaan is het doelmatiger de huidige decentrale betaling van de uitvoeringskosten CAK van gemeenten te centraliseren. Het Rijk en de VNG zijn overeengekomen dat per 1-1-2012 een bedrag van € 14,5 miljoen uitgenomen wordt in verband met de centralisatie van de gemeentelijke uitvoeringskosten voor de Wmo-taak van het CAK. Deze taak wordt in principe op dezelfde wijze voortgezet in 2012. Deze uitname wordt toegepast op de post uitvoeringskosten Wmo van de integratie-uitkering Wmo.

3.12. Verzameltabel

De opbouw tabel 2012 (tabel 3.1) bevat onderdelen die in dit hoofdstuk niet nader zijn toegelicht. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Deze wijzigingen zijn behandeld in voorafgaande circulaire of elders in deze circulaire. Tabel 3.12 geeft per onderwerp de vindplaats.

Tabel 3.12 Verzameltabel 2012

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
cluster educatie		
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster werk en inkomen		
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4	-0,700
- ketensamenwerking werk en inkomen	mei 2008, § 3.6	-3,000
cluster zorg		
- maatschappelijke stage	december 2010, § 3.2	0,100
cluster bevolkingszaken		
- mGBA en ORRA	juni 2010, § 1.5	-20,200
- burgerzakensysteem-kern	september 2010, § 5.2	-1,300
- GBA	juni 2007, § 3.4	0,173
cluster openbare orde en veiligheid		
- mannenopvang	maart 2011, § 1.3	-1,200

3.13. Voorschotbetalingen 2012

De voorschotbetalingen voor het uitkeringsjaar 2012 zullen voor de algemene uitkering in beginsel gebaseerd worden op de voorlopige uitkeringsfactor en de voorlopige bedragen per eenheid volgens de inzichten ten tijde van de septembercirculaire 2011. In die gegevens zullen ook de wijzigingen voortkomend uit deze circulaire verwerkt zijn.

4. Meerjarenperspectief

4.1. Opbouw uitkeringen 2013-2016

Tabel 4.1 geeft de opbouw van de uitkeringen voor de jaren 2013 tot en met 2016, voor zover op dit moment bekend. Deze meerjarenraming is geactualiseerd ten opzichte van de septembercirculaire 2010. Ze gaat uit van het bedrag van uitkeringen van € 16.944,711 miljoen dat voor 2012 is geraamd in paragraaf 3.1. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2013-2016 (mln €)

	2013 §	2014 §	2015 §	2016
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)	16.944,711	16.748,372	16.991,283	16.707,512
algemene mutaties				
- accres	120,000	300,000	119,000	pm
- aanvullende algemene mutatie	12,000	15,000	18,000	-
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500	-8,500	-8,500	-
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	pm	pm	pm	pm
- behoedzaamheidsreserve, inhouding	-	-	-	-
- loon/prijscompensatie taakmutaties	pm	pm	pm	pm
- A+O fonds	pm	pm	pm	pm
- wachtgelden herindelingen	pm	pm	pm	pm
- waarderingskamer	pm	pm	pm	pm
cluster eigen inkomsten				
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	pm	pm	pm	pm
cluster werk en inkomen				
- aanvullende bijstand voor 65 jarigen en ouder	-0,600	-1,200	-0,800	-
cluster zorg				
- uitvoeringskosten inburgering	pm			
cluster educatie				
- ingroeieregeling OHV	8,500	8,500	8,500	-
cluster bevolkingszaken				
- GBA	0,103			
- mGBA en ORRA	45,200	-25,000	-	
- burgerzakensysteem-kern	1,300			
cluster fysiek milieu				
- regionale omgevingsdiensten	-	-		
cluster bestuursorganen				
- professionaliseringsfonds burgemeesters				pm
- verminderen aantal politieke ambtsdragers			-110,000	
cluster overig/algemene ondersteuning				
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)			-153,500	122,000
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)				
- mutaties van invloed op omvang GF	-374,342	-45,889	-156,471	-3,356
Uitkeringen (excl. Wmo)	16.748,372	16.991,283	16.707,512	16.826,156
waarvan				
- algemene /aanvullende uitkeringen ¹	16.012,142	16.301,120	16.173,967	16.296,202
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	717,381	671,314	514,696	511,105
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	pm	pm	pm	pm
- suppletie-uitkering bommenregeling	18,849	18,849	18,849	18,849
- Wmo	pm	pm	pm	pm

¹ inclusief suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers.

4.2. Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 4.2.1 geeft de ontwikkeling naar huidig inzicht van de voorlopige uitkeringsfactoren voor de jaren 2012 tot en met 2016. De tabel laat zien dat de uitkeringsfactor een stijgende trend kent. Dit wordt veroorzaakt door een opwaarts effect van de accessen (inclusief aanvullende algemene mutatie) en door een neerwaarts effect als gevolg van de groei van de uitkeringsbasis. De reden daarvan is een reeks van bijstellingen in de groeiramingen. Volgens de prognoses van het CBS en andere instanties zullen in de komende jaren zowel de bevolking, ouderen, het aantal woonruimten, omgevingsadressendichtheid als het aantal bijstandsontvangers sterker groeien dan het geval was in de afgelopen jaren.

Tabel 4.2.1   **Uitkeringsfactoren 2012-2016**

	2012	2013	2014	2015	2016
voorlopige uitkeringsfactor, jaar t	1,532	1,536	1,553	1,551	1,539
verschil t.o.v. jaar t-1		0,004	0,017	-0,002	-0,012
waarvan					
- algemene mutaties (vnl. gerichte verdeling)		0,011	0,026	0,011	0,000
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (incl. OZB)		-0,005	-0,009	-0,012	-0,011
- overige ontwikkelingen (incl. integraties)		-0,001	0,001	0,000	0,000

Dit meerjarenperspectief is gebaseerd op de ramingen in lopende prijzen. Gemeenten die hun meerjarenraming opstellen in constante prijzen moeten de uitkeringsfactor corrigeren voor de nominale ontwikkeling. Bij wijze van handreiking wordt hier een methode uiteengezet waarmee omrekening naar constante prijzen kan worden verricht. Centraal staat de prijsontwikkeling van het BBP 2012 (2,25%, zie tabel 7.1). Dit percentage wordt op de ramingen van het gemeentefonds geprojecteerd en vervolgens uitgedrukt in punten van de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactoren in constante prijzen worden verkregen door de uitkomsten in mindering te brengen op het meerjarenbeeld van de uitkeringsfactoren, zoals dat wordt gegeven in tabel 4.2.1. In tabel 4.2.2. is deze methode toegepast. Voor de jaren na 2012 is uitgegaan van de prijsontwikkeling BBP 2012. De tabel geeft de uitkeringsfactoren 2013-2016 in constante prijzen van 2012 na correctie voor deze inflatiepercentages. In de eigen gemeentelijke situatie kan de geraamde inflatie afwijken van het percentage dat hier wordt gebruikt in de berekeningen. U zou in dat geval de regel loon-/prijsmutatie in tabel 7.1 op die afwijkende raming moeten afstemmen.

Tabel 4.2.2 Raming uitkeringsfactoren 2013-2016 in constante prijzen van het jaar 2012

	2013	2014	2015	2016
omvang gemeentefonds, jaar t-1 (mln euro)	16.944,7	16.748,4	16.991,3	16.707,5
loon/prijsmutatie (mln euro)	381,3	376,8	382,3	375,9
cumulatief (mln euro)	381,3	758,1	1.140,4	1.516,3
één punt uitkeringsfactor, jaar t (mln euro)	11,6	11,7	11,7	11,8
loon/prijsmutatie cumulatief (in punten UF)	33	65	97	129
uitkeringsfactoren in lopende prijzen	1,536	1,553	1,551	1,539
af: nominale ontwikkeling	0,033	0,065	0,097	0,129
uitkeringsfactoren in constante prijzen	1,503	1,488	1,454	1,410

4.3. Verzameltabel

De opbouw tabel 2013-2016 (tabel 4.1) bevat onderdelen die in dit hoofdstuk niet nader zijn toegelicht. Informatie over deze onderdelen vindt u in voorafgaande circulaire of elders in deze circulaire. Tabel 4.3 geeft per onderwerp de vindplaats van die informatie.

Tabel 4.3 Verzameltabel 2013-2016

Onderwerp/maatregel	Circulaire/vindplaats toelichting
algemene mutaties	
- accres (gerichte verdeling, ingroei regeling OHV)	mei 2005, § 5.1
cluster educatie	
- ingroei regeling OHV	mei 2005, § 5.1
cluster werk en inkomen	
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4
cluster bestuursorganen	
- verminderen aantal politieke ambtsdragers	december 2010, § 4.2
cluster bevolkingszaken	
- mGBA en ORRA	juni 2010, § 1.5
- GBA	juni 2007, § 3.4
- burgerzakensysteem-kern	september 2010, § 5.2

5. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

5.1. Opbouw integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Tabel 5.1 vermeldt de opbouw van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2011 tot en met 2016. In de volgende paragrafen worden de mutaties toegelicht, voor zover dat nog niet gebeurde in eerdere circulaire's.

Uitkeringsjaar	DU/IU	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Cluster	Vindplaats
Uit eerdere circulaire (valt vrij in maatstavenstelsel)									
- WUW-middelen	IU	13,132	8,968	3,175	2,893	2,672	2,361	wegen en water	Stb. 2001, 415
- amendement De Pater	IU	0,000						eigen ink.	septcirc. 2010 § 4.7
- knelpunten verdeelproblematiek	IU	2,927	3,034	3,120	3,224	3,298	3,374	overig	septcirc. 2006 § 5.8
- bibliotheken	IU	5,791	5,791	0,000				sport, kunst & ontspan.	meircirc. 2008 § 5.2
Uit eerdere circulaire (mutatie op omvang gemeentefonds)									
- regionale platforms fraudebestrijding	IU	2,006	2,006	2,006	2,006	2,006	2,006	werk & ink	junicirc. 2007 § 2.9
- aanpak kindermishandeling <i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>	DU	1,750	1,750					zorg	meircirc. 2011 § 5.2
- brede school, sport en cultuur <i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>	DU	31,259	40,608	40,608	40,608	40,608	40,608	educatie	meircirc. 2011 § 5.3
		-6,508	-5,731	-5,731	-5,731	-5,731	-5,731		
- homo-emancipatie	DU	0,480						zorg	meircirc. 2008 § 5.8
- bewonersinitiatieven wijken (G18)	DU	15,000						zorg	septcirc. 2008 § 7.4
- nationaal actieplan sport en bewegen <i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>	DU	9,570	4,785					zorg	meircirc. 2011 § 5.4
		9,570	4,785						
- beeldende kunst en vormgeving	DU	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	sport, kunst & ontspan.	meircirc. 2008 § 5.15
- taalcoaches	DU	2,067						educatie	meircirc. 2009 § 5.4
- polarisatie en radicalisering	DU	0,639						OOV	septcirc. 2010 § 6.4
- bewonersinitiatieven wijken (G31) en aantal andere gemeenten	DU	9,488						zorg	septcirc. 2010 § 6.9
- vrouwen uit etnische minderheden	DU	0,537						zorg	septcirc. 2008 § 7.13
- pilot gemengde scholen	DU	0,800						educatie	septcirc. 2008 § 7.14
- cultuurparticipatie	DU	5,785	5,785					educatie	septcirc. 2008 § 7.15
- spoorse doorsnijdingen	DU	47,550	11,922	23,614	0,000	3,356		wegen en water	novcirc. 2009 § 4.9
- innovatietrajecten inburgering	DU	1,051						zorg	septcirc. 2009 § 8.5
- SLOK	DU	11,150						fysiek milieu	novcirc. 2009 § 4.8
- maatschappelijke opvang	DU	307,228	298,528	297,528	297,528	297,528	297,528	zorg	meircirc. 2011 § 5.5
- vrouwenopvang <i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>	DU	90,223	90,225	90,005	90,005	90,005	90,005	zorg	meircirc. 2011 § 5.6
		1,323	90,225	90,005	90,005	90,005	90,005		
- gezond in de stad	DU	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	zorg	septcirc. 2009 § 8.25
- leefbaarheid en veiligheid	DU	64,040						OOV	septcirc. 2009 § 8.13

Uitkeringsjaar	DU/IU	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Cluster	Vindplaats
- Antillianengemeenten	DU	4,485	4,485	4,485				zorg	septcirc. 2009 § 8.12
- aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren	DU	12,400	12,400					zorg	septcirc. 2009 § 8.11
- jeugdwerkloosheid	DU	23,000						werk & ink	meircirc. 2011 § 5.7
<i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>		23,000							
- versterking peuterspeelzaalwerk	DU	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	zorg	septcirc. 2009 § 8.3
- herbestemming en herontwikkelen aandachtswijken	DU	2,000	0,396					VHROSV	septcirc 2010 § 6.6
- jeugd	DU	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	21,700	zorg	septcirc. 2009 § 8.15
- ISV	DU	209,928	147,811	152,851	139,061			VHROSV	junicirc. 2010 § 4.6
- bodemsanering	DU	20,665	20,766	20,766	20,766			fysiek milieu	septcirc. 2010 § 6.13
- herstructurering bedrijventerreinen	DU	5,000						VHROSV	meircirc. 2011 § 5.8
<i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>		5,000							
- centra voor jeugd en gezin	DU		359,200					zorg	meircirc. 2011 § 5.9
<i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>			359,200						
- praktijkteam overlastgevende Marokkaans-Nederlandse jongeren								zorg	deze circ. § 4.6
- alle troeven in handen	DU	0,512						zorg	novcirc. 2009 § 4.10
- vadercentra	DU	0,700	0,700					zorg	junicirc. 2010 § 4.14
- duizend en één kracht	DU	0,900						zorg	junicirc. 2010 § 4.15
- uitvoeringskosten Wwik	DU	3,437						werk & ink	junicirc. 2010 § 4.16
- zuiderzeelijn	DU	7,307						wegen en water	maartcirc. 2011 § 2.1
<i>wv. toename t.o.v. septcirc. 2010</i>		7,307							
- rolstoelvoorzieningen	DU	0,300	0,300					zorg	junicirc. 2010 § 4.20
Nieuw in deze circulaire ten opzichte van eerdere circulaire									
- pieken in de Delta	DU	9,082						overig	meircirc. 2011 § 5.10
- nationale gebiedsontwikkelingen	DU	5,000	10,288	4,000				VHROSV	meircirc. 2011 § 5.11
Totaal Integratie- en decentralisatie uitk.		1.002,42	1.103,21	717,381	671,314	514,696	511,105		
Totaal IU en DU met invloed op omvang GF		980,562	1.085,48	711,086	665,197	508,726	505,370		
Verschil T en T-1 van invloed op omvang GF		-202,531	104,866	-374,342	-45,889	-156,471	-3,356		
Nieuwe toevoeging die vrijvalt in maatstavenstelsel									
Naar opbouwtabel		-202,531	104,866	-374,342	-45,889	-156,471	-3,356		

5.2. Aanpak kindermishandeling

In 2011 krijgen 35 centrumgemeenten een financiële bijdrage van € 50.000 van het ministerie van VWS voor de aanpak van kindermishandeling. Bijlage 6 bevat een overzicht van de 35 centrumgemeenten.

De bijdrage is beschikbaar gesteld om de invoering van de regionale aanpak kindermishandeling duurzaam te kunnen verankeren en wordt via een decentralisatie-uitkering verstrekt. De bijdrage kan door gemeenten die nog niet klaar zijn met het bereiken van de mijlpalen hiervoor worden ingezet. Het ministerie heeft inmiddels met deze gemeenten concrete afspraken gemaakt over wanneer de mijlpalen in 2011 zullen worden bereikt. Gemeenten die de structurele inbedding van de aanpak van kindermishandeling nog niet hebben gerealiseerd kunnen met deze financiële bijdrage hieraan prioriteit geven. Gemeenten die de structurele inbedding hebben gerealiseerd én klaar zijn met het behalen van de mijlpalen kunnen de financiële bijdrage inzetten voor andere onderwerpen op het terrein van de aanpak kindermishandeling, al naar gelang de regionale behoefte.

5.3. Impuls brede scholen, sport en cultuur

De Impuls brede scholen, sport en cultuur richt zich op de realisatie van combinatiefuncties. Voor meer informatie verwijzen wij naar paragraaf 5.2 van de meicirculaire 2009 en paragraaf 6.19 van de septembercirculaire 2010.

Gemeenten die meedoen aan de Impuls hebben een bestuurlijke verklaring getekend waarin onder andere het aantal fte's voor hun gemeente is benoemd en waarin de gemeente toezegt hiervoor ook de benodigde cofinanciering beschikbaar te stellen uit eigen middelen. Deze gemeenten zijn geïnformeerd door de betrokken vakdepartementen (OCW en VWS) en de VNG. Het eerste jaar van deelname ontvangen gemeenten volledige financiering van het Rijk. Vanaf het tweede jaar van deelname wordt door gemeenten 60% cofinanciering gerealiseerd. Gemeenten kunnen éénderde van deze cofinanciering door lokale partijen en derden laten meefinancieren.

In 2008 is de eerste tranche van 30 gemeenten gestart (G30). In 2009 is de tweede tranche gestart (nu 86 gemeenten) en in 2010 de derde tranche (nu 81 gemeenten). Het bedrag dat vanuit het Rijk beschikbaar gesteld wordt voor 2011 voor de eerste drie tranches bedraagt in totaal € 22,551 miljoen. Hierbij is €10,937 miljoen beschikbaar voor de eerste tranche, € 7,201 miljoen voor de tweede tranche en € 4,413 miljoen voor de derde tranche. Per 2011 is de vierde tranche gestart. Voor deze vierde tranche zijn alle gemeenten die nog niet deelnamen aan de Impuls benaderd. Deze gemeenten vormen de vierde tranche en ontvangen in 2011 in totaal € 8,708 miljoen.

In bijlage 7 zijn de gemeenten opgenomen die vanaf 2011 daadwerkelijk de vierde tranche van de decentralisatie-uitkering Impuls brede scholen, sport en cultuur (combinatiefuncties) zullen ontvangen. Deze gemeenten hebben de noodzakelijke bestuurlijke verklaring ingediend bij het ministerie van VWS. Daarnaast zijn in die bijlage de eerste, tweede en derde tranche opgenomen omdat deze ten opzichte van bijlage 16 in de septembercirculaire 2010 op kleine schaal gewijzigd zijn.

5.4. Nationaal actieplan sport en bewegen

In de septembercirculaire 2010 (paragraaf 6.21) is de tweede tranche van de decentralisatie-uitkering Nationaal actieplan sport en bewegen (NASB) beschreven. Deze tweede tranche is doorgetrokken naar 2011 en 2012. In bijlage 8 treft u een overzicht van de gemeenten die deelnemen aan de tweede tranche en de uitkering uit het gemeentefonds in 2011 en 2012.

5.5. Maatschappelijke opvang

In de junicirculaire 2010 (paragraaf 4.8) is de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid beschreven. De verdeling van deze decentralisatie-uitkering is voor 2011 herzien en voor 2012 voor het eerst vermeld.

De middelen van deze decentralisatie-uitkering worden verdeeld op basis van een objectief verdeelmodel. De introductie van dit verdeelmodel leidt tot herverdeeleffecten. Om de teruggang in budget voor nadeelgemeenten geleidelijker te laten verlopen zijn aan de macrobudgetten voor (onder andere) 2011 en 2012 compensatiemiddelen toegevoegd. Het verloop van die reeks (respectievelijk € 9,7 miljoen en € 1 miljoen) verklaart het verloop van het macrobudget over die jaren. Een deel van de decentralisatie-uitkering, de zogeheten grensstrook, wordt niet verdeeld volgens de (objectieve) verdeelsleutel.

Bijlage 9 bevat per gemeente een overzicht van de uitkering voor het jaar 2011 en 2012. Ook is daarbij aangegeven het resterende bedrag op de grensstrook en het deel van de middelen dat beschikbaar is voor de invoering van de verdeelsleutel. Daarnaast wordt uitleg gegeven over de grensstrook.

Zoals in de decembercirculaire 2010 (paragraaf 2.2.9) is aangekondigd worden de in het verdeelmodel gehanteerde basiseenheden van een bepaald jaar, zoals het aantal uitkeringsontvangers, in latere jaren definitief gemaakt.

5.6. Vrouwenopvang

In de junicirculaire 2010 (paragraaf 4.11 en bijlage 11) is de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang beschreven. Als gevolg van de structurele doorwerking van de loon- en

prijsbijstelling over het jaar 2010 (OVA 2010) wordt het budget voor 2011 € 90,223 miljoen. De verdeling van dit budget over de gemeenten wordt in bijlage 10 gepresenteerd.

5.7. Jeugdwerkloosheid

De laatste tranchebetaling jeugdwerkloosheid, die in 2011 wordt uitgekeerd, is bepaald.

Om de jeugdwerkloosheid te bestrijden heeft het kabinet onder meer met 30 regiogemeenten (werkplein plusvestiging) convenanten afgesloten om op regionaal niveau uitvoering te geven aan het Actieplan Jeugdwerkloosheid. In 2011 vindt de laatste tranchebetaling van € 23 miljoen uit dit programma plaats via een decentralisatie-uitkering, waarna in totaal € 153 miljoen is uitgekeerd. De verdeling over de gemeenten is gebaseerd op de behaalde resultaten in de regio's in het 2^e en 3^e tertaal (periode van vier maanden) 2010. Daarbij is rekening gehouden met een financieel plafond op basis van objectieve criteria (aantal werklozen en schoolverlaters met peildatum 31-12-2009). Onder de behaalde resultaten worden de gerealiseerde plaatsingen (reguliere baan, leerwerkbaan of stage) voortvloeiend uit de regioconvenanten verstaan. Daarbij geldt dat plaatsingen van personen zonder startkwalificatie met factor 2,5 zwaarder wegen. In deze laatste betaling in 2011 is tevens een kleine correctie verwerkt van de betalingen in 2009 en 2010 onder andere vanwege afrondingen. Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente voor 2011 is opgenomen in bijlage 11.

5.8. Herstructurering bedrijventerreinen

Conform de motie Van Heugten (Tweede Kamer, 2008-2009, 31 700 XI, nummer 16 herdruk) wordt een rijksbijdrage van € 5 miljoen geïnvesteerd in de herstructurering en transformatie van locatie Schaepman in de gemeente Zwolle. Het gemeentefonds wordt hiervoor incidenteel met € 5 miljoen opgehoogd ten gunste van de gemeente Zwolle.

5.9. Centra voor jeugd en gezin

De middelen voor de brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin worden met ingang van 2012 toegevoegd aan het gemeentefonds. De middelen worden als decentralisatie-uitkering verstrekt. Over de verdeling volgt nadere informatie.

In het Bestuursakkoord Rijk en gemeenten "Samen aan de slag" van 4 juni 2007 zijn onder andere afspraken gemaakt over de realisatie van centra voor jeugd en gezin. In deze afspraken wordt er van uitgegaan dat er eind 2011 landelijke dekking van centra voor jeugd en gezin is. Voor de realisatie van de centra voor jeugd en gezin heeft het kabinet Balkenende IV een aantal financieringstromen gebundeld tot een brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin (BDU CJG). Met ingang van 1 januari 2012 vervalt de BDU CJG

en worden de middelen conform de gemaakte afspraken aan het gemeentefonds toegevoegd.

Met de uitvoering van de BDU CJG is in het jaar 2011 een bedrag gemoeid van € 359,2 miljoen (exclusief eventueel nog toe te kennen OVA over het jaar 2011). Dit bedrag wordt met ingang van het jaar 2012 door middel van een decentralisatie-uitkering centra voor jeugd en gezin (DU CJG) aan gemeenten ter beschikking gesteld. De decentralisatie-uitkering kent dezelfde parameters als die gebruikt zijn voor de verdeling BDU CJG. De bedragen BDU CJG waren gebaseerd op de geprognosticeerde aantallen jongeren, lage inkomens, minderheden en eenoudergezinnen voor het jaar 2010. Voor het jaar 2012 worden de aantallen van de parameters per gemeente aangepast aan de actuele situatie. Hiervoor worden de meest recente gegevens van het CBS gebruikt.

Wij zullen gemeenten via internet (www.rijksoverheid.nl) zo snel mogelijk informeren over de hoogte van de bedragen per gemeente voor het jaar 2012. Deze verdeling zal ook in de septembercirculaire 2011 worden opgenomen.

5.10. Pieken in de Delta

Voor het programma Pieken in de Delta waarbij bedrijven, kennisinstellingen en samenwerkingsverbanden in de periode 2006 - 2010 subsidie konden krijgen voor gebiedsgerichte projecten voor ontwikkeling en toepassing van hoogwaardige kennis, wordt in het overgangsjaar 2011 éénmalig € 9,082 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds via een decentralisatie-uitkering voor de gemeenten Amsterdam (€ 5,15 miljoen), Rotterdam (€ 1,966 miljoen) en Den Haag (€ 1,966 miljoen).

5.11. Nationale gebiedsontwikkelingen

De gemeenten Groningen, Apeldoorn en Amsterdam ontvangen middelen uit de nieuwe decentralisatie-uitkering Nationale gebiedsontwikkelingen.

In het Bestuursakkoord is op pagina 44 aangegeven dat de volgende 5 projecten in de meicirculaire van het gemeentefonds worden opgenomen: Groningen Centrale Zone, Apeldoorn Kanaalzone, Den Bosch Spoorzone, Maastricht Belvedere en Noordelijke IJ-Oevers. Het gaat om de volgende afspraken en/of bedragen:

- 1) Voor Den Bosch Spoorzone en Maastricht Belvedere is voor een andere werkwijze gekozen, omdat deze projecten al een voorschot van 100% hebben ontvangen en er daarom geen budget meer kan worden uitbetaald.
- 2) Voor Groningen Centrale Zone en Apeldoorn Kanaalzone wordt in 2012 respectievelijk € 3,2 miljoen en € 2,2 miljoen als decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds betaald.
- 3) Voor de Noordelijke IJ-Oevers (gemeente Amsterdam) is een subsidie verleend van € 30 miljoen, welk bedrag op grond van ommekomst van een bepaling in de

subsidiebeschikking gecorrigeerd dient te worden naar € 28 miljoen. Hierover is volledige overeenstemming met de projecteigenaar (de gemeente Amsterdam). Tot en met 2010 is reeds een voorschot uitbetaald van € 14,112 miljoen. Er resteert dus een bedrag van € 13,888 miljoen, te betalen via een decentralisatie -uitkering in het gemeentefonds over de jaren 2011 (€ 5 miljoen), 2012 (€ 4,888 miljoen) en 2013 (€ 4 miljoen).

6. Financieel Beleid

6.1. Redelijk peil 2012

De Financiële -verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw, een bepaald redelijk peil hebben. Om dat te kunnen beoordelen moet duidelijk zijn welke eigen inkomsten daarbij worden betrokken en wat een redelijk peil is. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Het OZB-percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 Fvw

Conform het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen van 17 april 2001 is het zogenaamde toelatingskaartje tot artikel 12 Fvw, met ingang van 1 januari 2002 vastgesteld op 120% van het gewogen gemiddelde landelijke tarief (uit het voor-vorig jaar ofwel t-2) voor de OZB.

Voor de berekeningswijze van dit toelatingskaartje werd steeds aangesloten bij de berekeningswijze van de zogenaamde rekentarieven OZB in het gemeentefonds, met daarbij een opslag van 20%. Het feitelijke gemiddelde tarief en het rekestarief waren in 2002 nog gelijk aan elkaar, maar zijn in de loop der jaren uit elkaar gaan lopen. De uitkomst van deze berekeningswijze – met daarbinnen ook een aantal correctiefactoren – komt daarmee niet meer overeen met de hierboven genoemde oorspronkelijke beleidslijn dat gemeenten, alvorens zij in aanmerking komen voor een artikel 12 uitkering, OZB-tarieven hanteren die gemiddeld 20% boven het werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-tarief liggen. Het OZB-tarief is thans een percentage van de WOZ-waarde³. Vanaf begrotingsjaar 2012 vindt de berekening van het landelijke percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 dan ook plaats volgens onderstaande tabel.⁴

---

³ Op basis van het gewogen gemiddelde percentage van de WOZ-waarde jaar t-1 dat in het gemeentefonds als rekestarief worden gehanteerd, bedraagt voor 2011 het OZB-percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet 0,1201. Op basis van het werkelijke gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentage van de WOZ-waarde zou voor 2011 het OZB-percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet 0,1374 zijn geweest.

⁴ Een uitgebreide toelichting op de tabel is te vinden in de binnenkort te publiceren herziene handleiding artikel 12 (zie ook paragraaf 6.5 van deze circulaire)

Totaal WOZ-waarde woningen jaar t-1	[1]
Totaal WOZ-waarde niet woningen jaar t-1	[2]
Totaal OZB-Opbrengst op basis van WOZ-waarde jaar t-1	[3]
Totaal onderdekking reiniging/afvalstoffen jaar t-1	[4]
Totaal onderdekking riolering jaar t-1	[5]
Totaal OZB-Opbrengst op basis van WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking riool en reiniging jaar t-1	[6=3-4-5]
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentag e op basis van WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking	[7= (6/(1+2+2) * 100]
OZB-percentag e van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 jaar t	[8= 7x1,20]

Op basis van bovenstaande formule is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2012 vastgesteld op 0,1432.

Voor de berekening van het gemiddelde OZB-percentag e wordt gebruik gemaakt van de gegevens van de Monitor inkomsten uit lokale heffingen. Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden.

Over deze actualisatie van de berekeningswijze is in het kader van de actualisatie van de handleiding artikel 12 Fvw (zie ook paragraaf 6.5 van deze circulaire) overleg gevoerd en overeenstemming bereikt met de VNG, het IPO en de Raad voor de financiële verhoudingen. Verder is afgestemd met het Vakberaad Gemeentefinanciën, een overlegorgaan van de provinciale financieel toezichthouders.

Deze actualisatie van de berekeningswijze voor de toelating tot artikel 12 staat geheel los van de uitkomsten van het onderzoek naar het inkomstencluster Overige eigen inkomsten (OEM) in het kader van het Periodiek Onderhoudsrapport gemeentefonds. Op basis van de onderzoeksuitkomsten volgt op een later moment een uitspraak van de fondsbeheerders over het redelijk geachte gemiddelde niveau van de eigen inkomsten, waaronder de OZB.

Artikel 12-gemeenten moeten gedurende de hele looptijd van de aanvraag en van de toekenning van de aanvullende uitkering blijven voldoen aan het jaarlijks in deze circulaire vastgestelde redelijk peil van de eigen inkomsten. Voor de huidige artikel 12-gemeenten kan hier door een bijzonder voorschrift van worden afgeweken.

Riool- en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De toelatingseisen voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging dat er sprake moet zijn van tarieven die resulteren in 100% lastendekking, zijn onveranderd. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

6.2. Begrotingsanalyse

De begrotingsanalyse maakt het mogelijk een gekozen gemeente te vergelijken met zichzelf en met een zelf samen te stellen selectiegroep van gemeenten met vergelijkbare structuurkenmerken (én vergelijkbare opbouw van de algemene uitkering). Deze begrotingsanalyse wordt als een eerste toetsingskader gebruikt binnen artikel 12, de begrotingsscans en de herindelingscans. Het is mogelijk de begrotingsanalyse te downloaden vanaf de website van de rijksoverheid: <http://www.rijksoverheid.nl/>.

6.3. Begrotingsscans

Sinds 1999 wordt door het ministerie van BZK samen met de provincies aan gemeenten de mogelijkheid geboden een zogenoemde begrotingsscan te laten verrichten. In deze begrotingsscan wordt de analyse op basis van de door BZK beschikbaar gestelde database aangevuld met een beoordeling van de financiële positie van de gemeente door de provinciale toezichthouder en de financiële adviseur van BZK.

De begrotingsscan kan de volgende doelstellingen hebben:

- het kan de gemeente helpen om keuzes te maken, bijvoorbeeld bij ombuigingsoperaties of nieuw -voor-oud discussies;
- de acties voortvloeiend uit de begrotingsscan kunnen wellicht een (verdere) cumulatie van financiële problematiek voorkomen;
- bij een zeer kwetsbare financiële positie van een gemeente kan een begrotingsscan de mogelijkheid bieden om te verkennen of de gemeente binnen de toelatingstermen van artikel 12 valt of dat eerst andere maatregelen moeten worden genomen.

Met ingang van 2012 worden alleen nog begrotingsscans uitgevoerd voor gemeenten die vanwege hun financiële positie onder preventief toezicht staan. De voor begrotingsscans beschikbare capaciteit is mede afhankelijk van het aantal artikel 12-aanvragen. Gemeentebesturen (raad of college van burgemeester en wethouders) die overwegen een begrotingsscan te laten uitvoeren, worden voor nadere informatie over onder andere de doelstelling en de procedure voor de aanvraag van een begrotingsscan verwezen naar de het onderdeel 'De gemeentelijke financiële scan' van de eerdergenoemde website. Daarin wordt ingegaan op de aard, de doelstelling, de werkwijze, de globale inhoud en de procedure van een gemeentelijke financiële scan, waaronder de begrotingsscan. Aanvragen voor een begrotingsscan voor het jaar 2012 moeten vóór 1 januari 2012 worden ingediend.

Van de website van de rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/>) kunt u de rapporten van uitgevoerde begrotingsscans downloaden.

6.4. Herindelingscans

Om de discussie en het herindelingsproces op lokaal niveau te faciliteren, heeft het ministerie van BZK in 2006 in samenwerking met de provincies de herindelingscan ontwikkeld. Een dergelijke scan kan worden uitgevoerd door de betrokken provincie in samenwerking met het ministerie op verzoek van alle gemeenten die betrokken zijn bij een herindelingsproces. Het ministerie zorgt voor de beschikbaarstelling en het onderhoud van het databestand ten behoeve van de herindelingscan. Deze herindelingscan wordt door de provincie (afhankelijk van de beschikbare capaciteit) in overleg met de betrokken gemeenten uitgevoerd. Met de herindelingscan wordt beoogd gemeenten vroegtijdig een instrument in handen te geven waarmee gestuurd kan worden op bestuurlijke en financiële vraagstukken. Zo kunnen, mede aan de hand van de herindelingscan, gerichte aandachtspunten voor het (financieel) beleid van de nieuw te vormen gemeente worden bepaald en wordt inzicht verkregen in de bouwstenen van de nieuw op te stellen begroting. Daarnaast kunnen gesignaleerde verbeterpunten en risico's beter worden aangepakt dan wel beheerst gedurende het fusieproces. Voor de herindelingscan wordt uitgegaan van de nieuw te vormen (fictieve) gemeente. In aanvulling op een normale begrotingscan zal in een herindelingscan aandacht worden besteed aan:

- de effecten van de herindeling op de algemene uitkering van het gemeentefonds;
- het doel en de berekening van de (tijdelijke) verdeelmaatstaf herindeling en de duiding van mogelijke frictiekosten;
- de mogelijke effecten op de belastingen en de bijbehorende tarieven;
- de financiële positie van de afzonderlijke te fuseren gemeenten.

Naast de nieuw te vormen gemeente wordt in een herindelingscan ook ingegaan op het financiële beeld van de desbetreffende bestaande gemeenten. Voor de herindelingscan wordt in principe dezelfde procedure gevolgd als bij de 'normale' begrotingscan. De desbetreffende gemeenten zeggen daarbij toe een reactie op de conclusies en aanbevelingen te geven. De herindelingscan speelt in op de behoefte aan een integrale benadering van bestuurlijke en financiële vraagstukken bij gemeenten. Hiermee wordt beoogd een aantal veranderingen die een eventuele herindeling met zich meebrengt transparanter te maken en daarmee het besluitvormingsproces (en eventuele implementatieproces) te faciliteren.

Ook de uitgevoerde herindelingscans zijn te downloaden van de website van de rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/>).

6.5. Actualisatie handleiding artikel 12

In artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (Fvw) wordt geregeld dat een gemeente een aanvullende uitkering verleend kan worden door de ministers van BZK en van Financiën indien de algemene middelen aanmerkelijk en structureel tekort zullen schieten om in de noodzakelijke behoeften te voorzien, terwijl de eigen inkomsten van de gemeente zich op een redelijk peil bevinden.

Voor de betrokkenen bij de toepassing van dit artikel in de praktijk bestaat al langere tijd een zogenaamde handleiding artikel 12 Fvw. De handleiding is het uitgangspunt voor de behandeling van gemeenten die op grond van artikel 12 Fvw een aanvraag voor een aanvullende uitkering indienen. In de handleiding wordt het artikel 12-traject beschreven en is de actuele wet- en regelgeving opgenomen. De handleiding vormt hierdoor naast een inzicht voor de gemeente in haar rechten en plichten bij een aanvraag, een leidraad voor de uitvoerende en adviserende instanties: de betrokken directies en afdelingen van het ministerie van BZK en het ministerie van Financiën, Gedeputeerde Staten alsmede de ambtelijk toezichthouder van de desbetreffende provincie en de Raad voor de financiële verhoudingen.

De vorige handleiding stamt uit 2002 en was aan een revisie toe. De nieuwe handleiding bevat de vastlegging van het bestaande beleid waarin de ontwikkelingen sinds 2002 zijn verwerkt. De herziene handleiding biedt ook meer de mogelijkheid de bestaande begrippen eenduidig te definiëren. Daaraan bleek in de praktijk een toenemende behoefte. Anderzijds bevat de herziene handleiding ook geen totale opsomming van alle mogelijke problemen en oplossingen die in het artikel 12-proces aan de orde kunnen komen. Daar zijn de mogelijkheden te veel en de gemeenten te divers voor. In die zin blijft het een globale handleiding waarbij als uitgangspunt geldt dat de beheerders van het gemeentefonds per gemeente maatwerk kunnen leveren. De handleiding draagt er toe bij dat in vergelijkbare omstandigheden zoveel mogelijk eenzelfde behandeling plaatsvindt. Indien het geen gelijke gevallen betreft, dan geldt het uitgangspunt van gelijkwaardige behandeling in de geest van de beleidsuitgangspunten.

Over de nieuwe handleiding is overleg gevoerd en overeenstemming bereikt met de VNG, het IPO en de Raad voor de financiële verhoudingen. Verder is afgestemd met het Vakberaad Gemeentefinanciën, een overlegorgaan van de provinciale financieel toezichthouders. De nieuwe handleiding zal binnenkort - en zo veel mogelijk parallel aan het verschijnen van deze circulaire - worden geplaatst op de website van de rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/>).

Zie verder ook paragraaf 6.1 van deze circulaire inzake het zogeheten "redelijk peil eigen inkomsten 2012".

7. Overige mededelingen

7.1. Loon en prijsontwikkeling

Wij geven zoals gebruikelijk een indicatie van de loon- en prijsontwikkeling die van invloed is op de overheidsuitgaven. De gegevens zijn afkomstig van het Centraal Planbureau (CPB). Het betreft macro-indicatoren die een beeld geven van de algemene trendmatige ontwikkeling. Zij zijn met de nodige terughoudendheid toe te passen op individueel gemeentelijk niveau.

Tabel 7.1 geeft de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector: de prijsmutaties van de netto materiële overheidsconsumptie (goederen en diensten) en van de lonen en salarissen. Daarnaast wordt de prijsmutatie van het Bruto Binnenlandse Product (pBBP) vermeld. Deze indicator is voor het gemeentefonds van belang, omdat zij door het Rijk op alle beleidsterreinen als deflator wordt gebruikt om de nominale uitgaven reëel te maken. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB (www.cpb.nl), met name de rubriek CPB-Informatief en het Centraal Economisch Plan 2011 (CEP2011).

Tabel 7.1 Prijsmutaties per jaar 2009-2012

	2009	2010	2011	2012
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	1,10%	1,00%	2½%	2¼%
- lonen en salarissen	2,60%	2,30%	¾%	3,00%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie BBP	0,00%	1,40%	1,50%	2,25%

Bron: CEP2011.

De algemene uitkering wordt gebruikelijk in lopende prijzen weergegeven. Ook de uitkeringsfactor luidt dus in lopende prijzen. Voor een vertaling van de meerjarige uitkeringsfactor in constante prijzen verwijzen wij naar tabel 4.2.2 in deze circulaire.

7.2. Verdeelonderzoeken gemeentefondsclusters

Op dit moment loopt er nader onderzoek naar alle clusters van het gemeentefonds om te kijken of er aanpassingen van de verdeling, of het volume van de clusters, noodzakelijk zijn. In de septembercirculaire 2010 is aangekondigd dat de verwachte opleverdatum van de rapportages voor een aantal clusters (Educatie, OEM en Maatschappelijke zorg) rond de afgelopen jaarwisseling lag en voor de overige clusters in april/mei van dit jaar.

Eind vorig jaar is besloten dat de drie clusters die eerder opgeleverd zouden worden gelijk gaan oplopen met de overige clusters. De conceptrapportages zijn nu naar verwachting

voor de meeste clusters in juni gereed. Daarna volgen in juni/begin juli regiodagen voor gemeenten. Deze dagen worden in samenwerking met de FAMO en VNG georganiseerd. Hier komen onder andere de onderzoeken naar de clusters in het gemeentefonds aan de orde. Er zal een toelichting worden gegeven op het onderzoeksproces en de belangrijkste bevindingen per cluster. Tevens is er voor de gemeenten ruim de gelegenheid om te reageren op de bevindingen. Bij het schrijven van deze circulaire is het daarom nog niet mogelijk om de conclusies van de nadere onderzoeken te melden.

Over de bevindingen en de conclusies die de fondsbeheerders aan de uitkomsten willen verbinden wordt de Tweede kamer geïnformeerd en vindt bestuurlijk overleg met de VNG plaats. Indien er tot aanpassing wordt besloten zal de tweede fase van het onderzoek starten, waarin de daadwerkelijke aanpassing van het verdeelstelsel wordt vormgegeven.

7.3. Macronorm OZB

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 11 mei 2011 is de macronorm voor het begrotingsjaar 2012 vastgesteld op 3,75% over € 3,063 miljard (de OZB-opbrengst op basis van de gemeentelijke begrotingen 2011). Het percentage van 3,75% is opgebouwd uit een reële trendmatige groei van het BBP van 1,25% en een inflatiepercentage van 2,5% (prijsontwikkeling Nationale Bestedingen op basis van het CEP2011).

In het Bestuursakkoord is afgesproken de grondslag van de macronorm te vereenvoudigen. Rijk en VNG zijn het eens om in dat kader de OZB-opbrengst jaar t-1 met ingang van 2012 als grondslag te gebruiken. In bovenvermelde macronorm is dit reeds verwerkt. In het Bofv van 11 mei 2011 is daarnaast door het Rijk voorgesteld om met ingang van 2012 het jaarlijkse groeicijfer van het BBP (op basis van het CEP jaar t-1) te gebruiken in plaats van de reële trendmatige groei over de kabinetsperiode. Dit leidt tot een meer conjunctuurbestendige macronorm. De VNG zal het voorstel in haar commissie Financiën bespreken. Bij een positief advies zal het percentage van de macronorm in de septembercirculaire 2011 worden bijgesteld.

7.4. Precariobelasting

Eind 2010 heeft de Tweede Kamer een motie (motie-Van der Burg, 32 500-VII, nr. 9) aangenomen die het kabinet verzoekt om het wetsvoorstel vrijstelling precariobelasting op netwerken van nutsbedrijven alsnog in te dienen. Het kabinet bereidt op dit moment een inhoudelijke reactie voor en zal de VNG daarbij betrekken. De Kamer wordt nog voor de zomer geïnformeerd over de uitvoering van de motie.

7.5. Invoering Basisregistratie Adressen en Gebouwen

De gegevens over gebouwen en adressen zijn ondergebracht in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). Vanaf 1 juli 2011 treedt de gebruiksplicht voor overheidsorganen in werking. Dit betekent dat ook het CBS verplicht is voortaan de adressen en gebouwgegevens uit de Landelijke Voorziening BAG te gebruiken in plaats van deze opnieuw op te vragen bij de gemeenten. Hierdoor neemt de administratieve lastendruk voor gemeenten af.

Een trendbreuk gedurende het lopende statistiekjaar is niet wenselijk vanwege de optelbaarheid van maanden/kwartalen tot jaarcijfers en de bruikbaarheid van cijfers voor gebruikers. Vandaar dat het CBS pas vanaf januari 2012 de eerste maandstatistieken vanuit de BAG publiceert. Waarneming over het hele statistiekjaar 2011, inclusief de vaststelling van de woningvoorraad per 1 januari 2012, vindt daarom nog plaats op de bestaande wijze via de formulieren W011, W015, W053, W055 en W065.

De BAG bevat onvoldoende informatie over de verleende omgevingsvergunningen met activiteit 'bouwen'. Vandaar dat het niet mogelijk is deze statistiek op de BAG te baseren. Het formulier W011 blijft daarom ook na 1 januari 2012 gehandhaafd.

Op dit moment treft het CBS de voorbereidingen om op de BAG over te stappen. Deze overstap leidt tot veranderingen in de woningvoorraad per 1 januari 2013 (de woningvoorraad per 1 januari 2012 is nog gebaseerd op de huidige werkwijze) en heeft zodoende gevolgen voor de verdeling van het gemeentefonds met ingang van het uitkeringsjaar 2013. Er wordt onderzocht welke effecten op het gemeentefonds dit precies zijn. In een volgende circulaire van het gemeentefonds wordt hierop teruggekomen. In de tussenliggende periode worden gemeenten door het CBS over de invoering van de BAG geïnformeerd, onder andere per brief en via de website (www.cbs.nl/vastgoed).

7.6. Evaluatie BTW-compensatiefonds

Bij het BTW-compensatiefonds (BCF) kunnen gemeenten en provincies onder bepaalde voorwaarden de door hen betaalde BTW terugontvangen. In 2010 heeft er een beleidsdoorlichting van het BCF plaatsgevonden, die was gericht op de effectiviteit en doelmatigheid van het BCF over de periode 2003-2009. Op 13 september 2010 is de beleidsdoorlichting aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II, 2010-2011, 31 935, nr.7).

Op 10 maart 2011 is de inhoudelijke kabinetsreactie aangeboden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2010-2011, 31 935, nr. 9). Hierin spreekt het kabinet zich uit voor continuering van het BCF voor gemeenten, provincies en Wgr-plus regio's. Daarnaast is er in dezelfde Kamerbrief een onderzoek aangekondigd naar de mogelijkheid om de uitvoering door de Belastingdienst bij één eenheid te centraliseren, aangezien zowel gemeenten als provincies deze optie beschouwen als een mogelijke oplossing voor de door

hen gesignaleerde uitvoeringsproblemen. Het nieuwe Landelijk Kantoor Belastingregio's van de Belastingdienst heeft het onderzoek uitgevoerd en daarbij naar verschillende vormen van centralisering gekeken. Uiteindelijk is gekozen voor centralisering van de kennis rondom en het toezicht op het BCF. Concreet betekent dit dat er een overlegplatform komt tussen de VNG, het IPO en de Belastingdienst om uitvoeringsproblemen te bespreken die de individuele casus overstijgen. Ook komt er een platform voor toezichthouders voor inhoudelijke vaktechnische afstemming, en een jaarlijkse kwaliteitstoets op het toezicht op het BCF. Volledige centralisering van de uitvoering bleek niet mogelijk, aangezien de Belastingdienst een integrale klantbenadering kent. Dat wil zeggen dat gemeenten voor al hun belastingmiddelen (loonbelasting, omzetbelasting, etc.) door een belastinginspecteur beoordeeld worden. Volledige centralisering van het BCF levert onherroepelijk afstemmingsproblemen op ten aanzien van de overige belastingmiddelen. Daarbij zijn er met name tussen de ondernemers BTW (aftrekbaar via de Wet Omzetbelasting) en de niet-ondernemers BTW (compensabel via de Wet op het BTW -compensatiefonds) sterke dwarsverbanden die in onderlinge samenhang getoetst moeten worden.

Met de keuze voor centralisering van de kennis rondom en het toezicht op het BCF zijn alle nog openstaande actiepunten naar aanleiding van de beleidsdoorlichting afgesloten.

Bijlagen

Meicirculaire gemeentefonds 2011

Bijlage 1

Verdeeltabellen 2011 en 2012

Tabel 1: Verdeeltabel 2011 (stand mei 2011; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2011 stand september 2010	wijzigingen sinds september 2010	bedragen per eenheid 2011 (deze circulaire)
OZB (woning eigenaar)	-0,0935%		-0,0935%
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,1010%		-0,1010%
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1253%		-0,1253%
inwoners	132,25	0,90	133,15
nieuwbouwwoningen	1.292,90		1.292,90
krimp	397,63		397,63
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in mln)	312,00		312,00
jongeren	223,64		223,64
ouderen	83,55		83,55
ouderen 75-85 jaar	27,63		27,63
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	86,97		86,97
huishoudens met laag inkomen (drempel)	363,27		363,27
bijstandsontvangers	1.457,79		1.457,79
ABW schaalnadeel	112.792,26		112.792,26
ABW schaalvoordeel	3.720,71		3.720,71
uitkeringsontvangers	108,77		108,77
minderheden	327,41		327,41
eenouderhuishoudens	147,72		147,72
klantenpotentieel lokaal	51,45		51,45
klantenpotentieel regionaal	15,48		15,48
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	456,36	-4,77	451,59
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,58		32,58
land *% slechte grond	-1,67		-1,67
land *bodemfactor gemeente	28,70		28,70
binnenwater	39,19		39,19
buitenwater	23,10		23,10
oppervlak bebouwing	478,28		478,28
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.322,69		3.322,69
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.646,31		1.646,31
woonruimten	178,49		178,49
woonruimten *bodemfactor kern	27,77		27,77
woonruimten *% slechte grond	25,84		25,84
opp. historische kernen, <40 ha	3.352,42		3.352,42
opp. historische kernen, 40-64 ha	7.027,02		7.027,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.569,38		15.569,38
lengte historisch water	15,41		15,41
bewoonde oorden 1930	31,13		31,13
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	14.824.166,19		14.824.166,19
ISV (b)	9.316.642,46		9.316.642,46
omgevingsadressendichtheid (OAD)	63,17		63,17
OAD *% slechte grond	0,21		0,21
oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,15		7,15
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente kernen	3,55		3,55
kernen	9.195,56		9.195,56
kernen *bodemfactor buitengebied	14.910,99		14.910,99
bedrijfsvestigingen	114,54		114,54
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	261.538,32		261.538,32
vast bedrag voor Amsterdam	189.152.875,51	64.894,96	189.217.770,47
vast bedrag voor Rotterdam	109.803.465,25	64.894,96	109.868.360,21
vast bedrag voor Den Haag	81.353.429,71	64.894,96	81.418.324,67
vast bedrag voor Utrecht	44.996.876,32	64.894,96	45.061.771,28
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	2.245.440,00		2.245.440,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,530	-0,003	1,527

1 Vanaf 2006 ontvangt Baarle Nassau twee maal het vaste bedrag.

**Tabel 2: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster
(in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2011 ¹**

maatstaven	wijzigingen mei 2011	cluster zorg	cluster OOV	cluster overig	ontwik- keling UB
inwoners	0,90	-0,18		1,08	
leerlingen VO	-4,77	-4,77			
vast bedrag voor Amsterdam	64.894,96		64.894,96		
vast bedrag voor Rotterdam	64.894,96		64.894,96		
vast bedrag voor Den Haag	64.894,96		64.894,96		
vast bedrag voor Utrecht	64.894,96		64.894,96		
uitkeringsfactor	-0,003				-0,003

1 Inclusief de doorwerking van mutaties op het jaar 2010.

Tabel 3: Verdeeltabel 2012 (stand mei 2011; bedragen in €in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2011 volgens deze circulaire	wijzigingen 2012 volgens deze circulaire	bedragen per eenheid 2012 (deze circulaire)
OZB (woning eigenaar)	-0,0935%	-0,0028%	-0,0963%
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,1010%	-0,0033%	-0,1043%
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1253%	-0,0041%	-0,1294%
inwoners	133,15	-0,67	132,48
nieuwbouwwoningen	1.292,90		1.292,90
krimp	397,63		397,63
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in mln)	312,00		312,00
jongeren	223,64		223,64
ouderen	83,55		83,55
ouderen 75-85 jaar	27,63		27,63
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	86,97	-0,11	86,86
huishoudens met laag inkomen (drempel)	363,27	-2,75	360,52
bijstandsontvangers	1.457,79	-120,44	1.337,35
ABW schaalnadeel	112.792,26	-244,94	112.547,32
ABW schaalvoordeel	3.720,71	-9,28	3.711,43
uitkeringsontvangers	108,77	-0,04	108,73
minderheden	327,41	-4,92	322,49
eenouderhuishoudens	147,72		147,72
klantenpotentieel lokaal	51,45		51,45
klantenpotentieel regionaal	15,48		15,48
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	451,59	8,04	459,63
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,58		32,58
land *% slechte grond	-1,67		-1,67
land *bodemfactor gemeente	28,70	1,11	29,81
binnenwater	39,19	1,11	40,30
buitenwater	23,10		23,10
oppervlak bebouwing	478,28		478,28
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.322,69		3.322,69
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.646,31		1.646,31
woonruimten	178,49		178,49
woonruimten *bodemfactor kern	27,77		27,77
woonruimten *% slechte grond	25,84		25,84
opp. historische kernen, <40 ha	3.352,42		3.352,42
opp. historische kernen, 40-64 ha	7.027,02		7.027,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.569,38		15.569,38
lengte historisch water	15,41		15,41
bewoonde oorden 1930	31,13		31,13
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	14.824.166,19		14.824.166,19
ISV (b)	9.316.642,46		9.316.642,46
omgevingsadressendichtheid (OAD)	63,17		63,17
OAD *% slechte grond	0,21		0,21
oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,15		7,15
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,55		3,55
kernen	9.195,56		9.195,56
kernen *bodemfactor buitengebied	14.910,99		14.910,99
bedrijfsvestigingen	114,54		114,54
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	261.538,32	-3.810,53	257.727,79
vast bedrag voor Amsterdam	189.217.770,47	-200.625,33	189.017.145,14
vast bedrag voor Rotterdam	109.868.360,21	-200.625,33	109.667.734,88
vast bedrag voor Den Haag	81.418.324,67	-200.625,33	81.217.699,34
vast bedrag voor Utrecht	45.061.771,28	-200.625,33	44.861.145,95
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	2.245.440,00		2.245.440,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,527	0,005	1,532

¹ Vanaf 2006 ontvangt Baarle Nassau twee maal het vaste bedrag.

**Tabel 3: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster
(in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2012**

maatstaven	wijzigingen mei 2011	alge- mene mutaties	cluster ink.	cluster werk & inkomen	cluster zorg	cluster educatie	cluster wegen en water	cluster OOV	cluster bevolkings- zaken	cluster overig	ontwik- keling UB
OZB (woning eigenaar)	-0,0028%		-0,0028%								
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,0033%		-0,0033%								
OZB (niet woningen eigenaar) inwoners	-0,0041%		-0,0041%							-0,83	0,16
huishoudens met laag inkomen	-0,11			-0,11							
huishoudens met laag inkomen (drempel)	-2,75			-2,75							
bijstandsonvangers	-120,44			-120,44							
ABW schaalnadeel	-244,94			-244,94							
ABW schaalvoordeel	-9,28			-9,28							
uitkeringsontvangers minderheden	-0,04			-0,04							
leerlingen VO	-4,92				-4,92						
land *bodemfactor gemeente	8,04				0,09	7,95					
binnenwater	1,11						1,11				
vast bedrag voor iedere gemeente	1,11						1,11				
vast bedrag voor Amsterdam	-3.810,53				-3.810,53						
vast bedrag voor Rotterdam	-200.625,33							-200.625,33			
vast bedrag voor Den Haag	-200.625,33							-200.625,33			
vast bedrag voor Utrecht	-200.625,33							-200.625,33			
uitkeringsfactor	0,005	0,012									-0,007

Bijlage 2

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor 2012,
gegroepeerd naar cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2012, gegroepeerd naar cluster (bedragen in € in basis, stand mei 2011)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster eigen inkomsten	-0,0963%	OZB (woningen eigenaar)
	-0,1043%	OZB (niet-woningen gebruiker)
	-0,1294%	OZB (niet-woningen eigenaar)
	-36,56	woonruimten
cluster werk en inkomen	38,44	huishoudens met laag inkomen
	49,17	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	1.163,58	bijstandsonvangers
	112.547,32	ABW schaalnadeel
	3.711,43	ABW schaalvoordeel
	1,55	klantenpotentieel regionaal
cluster maatschappelijke zorg	16,14	uitkeringsontvangers
	32,69	inwoners
	36,05	jongeren
	83,55	ouderen
	27,63	ouderen 75-85 jaar
	3,55	huishoudens met laag inkomen
	226,06	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	173,77	bijstandsonvangers
	92,59	uitkeringsontvangers
	170,48	minderheden
	2,48	klantenpotentieel lokaal
	5,97	klantenpotentieel regionaal
	1,48	land
	1,41	binnenwater
	19,96	woonruimten
	13,91	omgevingsadressendichtheid
	147,72	eenouderhuishoudens
	1.553,23	kernen
	-177.567,75	vast bedrag Amsterdam
	-177.258,66	vast bedrag Rotterdam
-127.918,63	vast bedrag Den Haag	
-59.512,80	vast bedrag Utrecht	
9,31	leerlingen VO	
11.528,96	vast bedrag voor iedere gemeente	
cluster educatie	1,63	inwoners
	187,59	jongeren
	81,30	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	315,82	leerlingen (V)SO
	450,32	leerlingen VO
	109,50	minderheden
	221,81	extra groei leerlingen VO
	169,94	extra groei jongeren
	1,67	klantenpotentieel regionaal
	5,04	land
	5,03	binnenwater
cluster sport, kunst&ontspanning	4,91	omgevingsadressendichtheid
	5.337,11	kernen
	21,86	inwoners
	36,09	klantenpotentieel lokaal
cluster groen	8,94	klantenpotentieel regionaal
	0,82	woonruimten
cluster VHROSV (exclusief correctiefactor)	24,34	inwoners
	59,71	woonruimten
	44,87	huishoudens met laag inkomen
cluster oudheid	21,66	minderheden
	2,80	land
	2,72	binnenwater
	33,26	woonruimten
	14.824.166,19	ISV (a)
	9.316.642,46	ISV (b)
	10,76	omgevingsadressendichtheid
	17.064,31	vast bedrag voor iedere gemeente
	31.461.504,83	vast bedrag Amsterdam
	22.409.733,46	vast bedrag Rotterdam
	18.708.867,43	vast bedrag Den Haag
8.691.475,41	vast bedrag Utrecht	
cluster oudheid	3.352,42	opp. historische kernen, <40 ha
	3.349,07	opp. historische kernen, 40-64 ha
	3.355,72	opp. historische kernen, >64 ha
	31,13	bewoonde oorden 1930
	87,70	hist.woningen in bewoonde oorden
0,69	woonruimten	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster riolering	-2,46	land
	-1,67	land * % slechte grond
	-20,56	woonruimten
	25,84	woonruimten * % slechte grond
	2,97	omgevingsadressendichtheid
	0,21	OAD * % slechte grond
cluster reiniging	-5,48	inwoners
	-12,58	woonruimten
cluster wegen en water	17,12	inwoners
	5,67	klantenpotentieel lokaal
	16,48	land
	29,81	land * bodemfactor gemeente
	29,70	binnenwater
	15,16	buitenwater
	3.322,69	opp. bebouwing kern * bodemfactor kern
	1.646,31	opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied
	8,73	woonruimten
	27,77	woonruimten * bodemfactor kern
	3.677,95	opp. historische kernen, 40-64 ha
	12.213,66	opp. historische kernen, >64 ha
	15,41	lengte historisch water
	18,43	omgevingsadressendichtheid
	7,15	oeverlengte * bodemfactor gemeente
	3,55	oeverlengte * dichtheid * bodemf. Gemeente
	14.910,99	kernen * bodemfactor buitengebied
	15,38	bedrijfsvestigingen
	-5.457,58	vast bedrag voor iedere gemeente
cluster openbare orde en veiligheid	-0,29	inwoners
	28.180,76	kernen met minstens 500 adressen
	312,00	woz waarde niet woningen (in miljoenen)
	1.292,90	nieuwbouwwoningen
	3,99	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	6,43	minderheden
	1,08	klantenpotentieel lokaal
	2,53	klantenpotentieel regionaal
	2,07	land
	2,04	binnenwater
	7,94	buitenwater
	107,89	opp. bebouwing totaal
	42,30	woonruimten
	15,47	omgevingsadressendichtheid
	2.305,22	kernen
	7,18	bedrijfsvestigingen
	44.983,08	vast bedrag voor iedere gemeente
	77.573,97	vast bedrag Amsterdam
	3.684.763,70	vast bedrag Rotterdam
452.514,84	vast bedrag Den Haag	
0,00	vast bedrag Utrecht	
cluster fysiek milieu	4,69	inwoners
	-0,81	klantenpotentieel regionaal
	6,10	land
	-0,60	binnenwater
	370,39	opp. bebouwing totaal
	17,25	woonruimten
	1,73	omgevingsadressendichtheid
	82,29	bedrijfsvestigingen
	6.109,16	vast bedrag voor iedere gemeente
	cluster bevolkingszaken	7,64
14,42		minderheden
10.765,53		vast bedrag voor iedere gemeente
366.450,57		vast bedrag Den Haag
cluster bestuursorganen	11,72	inwoners
	6,13	klantenpotentieel lokaal
	-4,37	klantenpotentieel regionaal
	16,92	woonruimten
	-5,01	omgevingsadressendichtheid
	128.412,87	vast bedrag voor iedere gemeente
	-276.484,02	vast bedrag Amsterdam
	-361.606,38	vast bedrag Rotterdam
	-266.482,72	vast bedrag Den Haag
	-144.505,45	vast bedrag Utrecht

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster overig/ algemene ondersteuning	16,56	inwoners
	397,63	krimp
	189,02	wadden t/m 2500 inwoners
	147,72	wadden 2500-7500 inwoners
	32,56	wadden >7500 inwoners
	48,55	woonruimten
	1,07	land
	9,69	bedrijfsvestigingen
	44.321,46	vast bedrag voor iedere gemeente
	157.932.118,11	vast bedrag Amsterdam
	84.112.102,76	vast bedrag Rotterdam
	62.084.267,85	vast bedrag Den Haag
	36.373.688,79	vast bedrag Utrecht
	149.950,63	vast bedrag Waddengemeenten
	2.245.440,00	herindeling (per gemeente)
	53,29	herindeling (per inwoner)

Bijlage 3

Volumina maatstaven 2011-2016

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaaste dynamische maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2011 tot en met 2016.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2011-2016 (ramingen mei 2011)

Maatstaven	2011	2012	2013
- OZB *	2.005.071.500.000	1.987.830.573.575	2.009.221.855.733
- inwoners	16.655.799	16.733.120	16.808.532
- jongeren	3.913.819	3.894.091	3.877.988
- ouderen	2.594.946	2.714.785	2.824.535
- ouderen 75-85 jaar	860.149	872.531	886.033
- huishoudens met een laag inkomen	2.260.779	2.274.989	2.290.359
- bijstandsonvangers	339.417	345.706	342.526
- uitkeringsontvangers	1.276.302	1.276.309	1.263.019
- minderheden	1.282.146	1.296.383	1.311.227
- eenouderhuishoudens	495.176	502.835	510.222
- leerlingen (V)SO (gewogen)	378.824	382.982	387.337
- leerlingen VO (gewogen)	122.190	124.454	123.309
- oppervlakte bebouwing totaal	101.069	102.135	103.179
- woonruimten	7.795.791	7.844.791	7.897.791
- omgevingsadressendichtheid	14.675.670	14.825.467	14.983.797
- bedrijfsvestigingen	993.227	1.031.645	1.071.549

Maatstaven	2014	2015	2016
- OZB	2.032.726.206.083	2.055.520.158.194	2.078.001.770.173
- inwoners	16.877.752	16.941.204	17.001.320
- jongeren	3.862.721	3.846.065	3.835.139
- ouderen	2.919.954	3.006.234	3.086.893
- ouderen 75-85 jaar	903.751	922.970	942.598
- huishoudens met een laag inkomen	2.307.179	2.323.419	2.339.369
- bijstandsonvangers	350.061	364.727	379.746
- uitkeringsontvangers	1.260.538	1.266.001	1.275.213
- minderheden	1.326.697	1.342.350	1.358.187
- eenouderhuishoudens	516.542	522.010	526.758
- leerlingen (V)SO (gewogen)	391.843	396.529	401.384
- leerlingen VO (gewogen)	701.648	703.377	705.110
- oppervlakte bebouwing totaal	104.259	105.348	106.446
- woonruimten	7.955.791	8.011.791	8.066.791
- omgevingsadressendichtheid	15.157.400	15.324.777	15.491.628
- bedrijfsvestigingen	1.108.726	1.150.507	1.193.576

Doorgaans zijn volumina mutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde percentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2011 tot en met 2016.

Tabel 2 Raming groeipercentages: inwoners en woonruimten 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
- inwoners	0,49%	0,46%	0,45%	0,41%	0,38%	0,35%
- woonruimten	0,65%	0,63%	0,68%	0,73%	0,70%	0,69%

Bijlage 4

Overzicht Wmo-uitkering 2011 en 2012

Gemeente	Uitkering 2011	Uitkering 2012
Aa en Hunze	€ 2.450.239	€ 2.512.040
Aalburg	€ 915.069	€ 939.033
Aalsmeer	€ 1.888.917	€ 1.937.549
Aalten	€ 2.888.561	€ 2.963.789
Achtkarspelen	€ 2.735.345	€ 2.807.192
Alblasserdam	€ 1.847.245	€ 1.895.684
Albrandswaard	€ 1.247.491	€ 1.279.709
Alkmaar	€ 8.461.794	€ 8.679.785
Almelo	€ 7.834.330	€ 8.034.440
Almere	€ 9.763.599	€ 10.010.957
Alphen aan den Rijn	€ 5.142.042	€ 5.269.066
Alphen-Chaam	€ 659.869	€ 677.244
Ameland	€ 260.194	€ 266.989
Amersfoort	€ 9.807.036	€ 10.055.250
Amstelveen	€ 6.986.581	€ 7.165.993
Amsterdam	€ 60.449.326	€ 61.980.530
Anna Paulowna	€ 977.384	€ 1.003.041
Apeldoorn	€ 15.159.073	€ 15.539.122
Appingedam	€ 1.862.887	€ 1.911.162
Arnhem	€ 13.106.508	€ 13.432.823
Assen	€ 6.154.492	€ 6.306.870
Asten	€ 1.175.661	€ 1.206.307
Baarle-Nassau	€ 712.590	€ 731.386
Baarn	€ 2.572.185	€ 2.630.709
Barendrecht	€ 2.471.398	€ 2.535.120
Barneveld	€ 3.217.103	€ 3.300.620
Bedum	€ 994.309	€ 1.018.842
Beek	€ 1.738.504	€ 1.784.255
Beemster	€ 653.060	€ 669.561
Beesel	€ 1.254.170	€ 1.287.035
Bellingwedde	€ 1.280.674	€ 1.314.480
Bergambacht	€ 671.725	€ 689.354
Bergeijk	€ 1.271.748	€ 1.305.151
Bergen L	€ 1.453.275	€ 1.491.360
Bergen NH	€ 2.697.444	€ 2.766.640
Bergen op Zoom	€ 6.951.409	€ 7.129.833
Berkelland	€ 4.227.648	€ 4.338.505
Bernheze	€ 2.011.628	€ 2.064.168
Bernisse	€ 902.010	€ 925.775
Best	€ 2.011.616	€ 2.063.869
Beuningen	€ 1.714.486	€ 1.759.017
Beverwijk	€ 3.969.626	€ 4.073.890
Binnenmaas	€ 2.163.459	€ 2.220.444
Bladel	€ 1.398.382	€ 1.434.212
Blaricum	€ 500.393	€ 513.332
Bloemendaal	€ 1.293.692	€ 1.326.058
Boarnsterhim	€ 1.417.074	€ 1.454.306
Bodegraven-Reeuwijk	€ 2.081.351	€ 2.135.226
Boekel	€ 658.693	€ 675.777
Borger-Odoorn	€ 2.621.200	€ 2.690.250
Borne	€ 1.837.791	€ 1.885.944

Borsele	€ 1.731.545	€ 1.777.034
Boskoop	€ 1.023.212	€ 1.049.781
Boxmeer	€ 2.261.864	€ 2.320.558
Boxtel	€ 2.539.273	€ 2.603.547
Breda	€ 15.434.260	€ 15.828.963
Brielle	€ 1.033.299	€ 1.059.661
Bronckhorst	€ 3.621.903	€ 3.716.907
Brummen	€ 2.121.978	€ 2.175.921
Brunssum	€ 4.143.442	€ 4.251.507
Bunnik	€ 888.302	€ 911.669
Bunschoten	€ 1.137.868	€ 1.167.638
Buren	€ 1.660.102	€ 1.703.776
Bussum	€ 2.808.766	€ 2.882.087
Capelle aan den IJssel	€ 5.724.012	€ 5.872.763
Castricum	€ 2.694.067	€ 2.764.340
Coevorden	€ 4.073.559	€ 4.180.352
Cranendonck	€ 1.678.172	€ 1.722.301
Cromstrijen	€ 1.015.344	€ 1.042.095
Cuijk	€ 2.117.827	€ 2.172.891
Culemborg	€ 1.932.870	€ 1.982.758
Dalfsen	€ 2.028.975	€ 2.082.150
Dantumadiel	€ 2.152.076	€ 2.207.996
De Bilt	€ 3.701.758	€ 3.798.006
De Marne	€ 1.197.504	€ 1.229.106
De Ronde Venen	€ 2.431.180	€ 2.494.269
De Wolden	€ 2.277.241	€ 2.336.987
Delft	€ 8.531.145	€ 8.751.260
Delfzijl	€ 3.473.034	€ 3.563.373
Den Helder	€ 6.151.387	€ 6.305.617
Deurne	€ 2.665.298	€ 2.731.994
Deventer	€ 9.242.774	€ 9.480.596
Diemen	€ 1.786.589	€ 1.833.576
Dinkelland	€ 1.934.734	€ 1.985.182
Dirksland	€ 773.709	€ 794.116
Doesburg	€ 1.250.454	€ 1.283.132
Doetinchem	€ 5.922.893	€ 6.073.754
Dongen	€ 2.208.659	€ 2.266.093
Dongeradeel	€ 2.617.401	€ 2.685.833
Dordrecht	€ 11.633.401	€ 11.932.472
Drechterland	€ 1.196.907	€ 1.228.111
Drimmelen	€ 2.172.168	€ 2.226.754
Dronten	€ 2.689.203	€ 2.758.856
Druuten	€ 1.399.671	€ 1.433.033
Duiven	€ 1.733.802	€ 1.778.970
Echt-Susteren	€ 3.507.529	€ 3.595.727
Edam-Volendam	€ 1.817.166	€ 1.864.522
Ede	€ 8.495.927	€ 8.711.709
Eemnes	€ 485.776	€ 498.444
Eemmond	€ 1.866.492	€ 1.915.668
Eersel	€ 1.402.382	€ 1.435.964
Eijsden-Margraten	€ 2.071.708	€ 2.126.272
Eindhoven	€ 21.915.750	€ 22.471.460
Elburg	€ 1.720.184	€ 1.764.956

Emmen	€ 13.306.301	€ 13.651.685
Enkhuizen	€ 1.652.310	€ 1.695.603
Enschede	€ 16.830.571	€ 17.262.104
Epe	€ 3.473.743	€ 3.564.333
Ermelo	€ 2.622.226	€ 2.678.854
Etten-Leur	€ 3.375.391	€ 3.462.324
Ferwerderadiel	€ 775.282	€ 795.701
Franekeradeel	€ 2.190.297	€ 2.247.190
Gaasterlan-Sleat	€ 1.043.407	€ 1.070.870
Geertruidenberg	€ 1.873.511	€ 1.921.207
Geldermalsen	€ 1.759.300	€ 1.803.950
Geldrop-Mierlo	€ 3.309.114	€ 3.395.545
Gemert-Bakel	€ 2.137.335	€ 2.192.097
Gennep	€ 1.881.458	€ 1.920.505
Giessenlanden	€ 807.209	€ 828.345
Gilze en Rijen	€ 2.088.697	€ 2.143.343
Goedereede	€ 972.286	€ 997.919
Goes	€ 4.188.739	€ 4.295.419
Goirle	€ 1.823.907	€ 1.871.101
Gorinchem	€ 3.497.732	€ 3.588.426
Gouda	€ 5.949.596	€ 6.102.820
Graafstroom	€ 459.112	€ 471.164
Graft-De Rijp	€ 428.654	€ 439.934
Grave	€ 1.127.276	€ 1.152.247
Groesbeek	€ 2.267.118	€ 2.323.380
Groningen	€ 15.012.070	€ 15.392.569
Grootevast	€ 1.046.819	€ 1.074.243
Gulpen-Wittem	€ 1.423.250	€ 1.460.780
Haaksbergen	€ 2.085.471	€ 2.139.225
Haaren	€ 1.191.872	€ 1.217.250
Haarlem	€ 13.635.334	€ 13.987.090
Haarlemmerliede Spaarnw	€ 377.191	€ 387.125
Haarlemmermeer	€ 7.811.762	€ 8.008.704
Halderberge	€ 2.746.631	€ 2.818.727
Hardenberg	€ 5.035.401	€ 5.164.246
Harderwijk	€ 3.769.225	€ 3.866.395
Hardinxveld-Giessendam	€ 1.501.012	€ 1.540.462
Haren	€ 1.767.495	€ 1.811.830
Harenkarspel	€ 1.046.471	€ 1.073.118
Harlingen	€ 1.800.189	€ 1.846.879
Hatterm	€ 1.001.051	€ 1.027.370
Heemskerk	€ 3.519.830	€ 3.608.957
Heemstede	€ 2.377.167	€ 2.434.465
Heerde	€ 1.792.642	€ 1.838.924
Heerenveen	€ 4.804.458	€ 4.929.226
Heerhugowaard	€ 3.159.531	€ 3.236.090
Heerlen	€ 13.140.688	€ 13.481.144
Heeze-Leende	€ 1.234.096	€ 1.261.416
Heiloo	€ 1.796.246	€ 1.843.097
Hellendoorn	€ 3.218.820	€ 3.301.695
Hellevoetsluis	€ 2.968.024	€ 3.044.182
Helmond	€ 7.482.197	€ 7.674.989
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 1.672.649	€ 1.716.460

Hengelo O	€ 8.080.162	€ 8.289.075
Het Bildt	€ 1.098.238	€ 1.126.847
Heumen	€ 1.109.165	€ 1.137.866
Heusden	€ 3.302.520	€ 3.388.618
Hillegom	€ 1.747.186	€ 1.792.502
Hilvarenbeek	€ 1.005.083	€ 1.031.268
Hilversum	€ 8.085.481	€ 8.295.079
Hof van Twente	€ 3.330.182	€ 3.416.788
Hoogeveen	€ 6.380.200	€ 6.545.407
Hoogezand-Sappemeer	€ 4.427.335	€ 4.538.974
Hoorn	€ 5.719.022	€ 5.866.150
Horst aan de Maas	€ 3.214.362	€ 3.296.843
Houten	€ 2.127.355	€ 2.182.272
Huizen	€ 3.323.518	€ 3.408.502
Hulst	€ 3.059.866	€ 3.137.101
IJsselstein	€ 2.199.983	€ 2.257.185
Kaag en Braassem	€ 1.612.110	€ 1.654.470
Kampen	€ 4.228.820	€ 4.336.869
Kapelle	€ 969.499	€ 994.909
Katwijk	€ 4.670.682	€ 4.789.340
Kerkrade	€ 6.704.719	€ 6.878.821
Koggenland	€ 1.289.726	€ 1.323.465
Kollumerland en Nwkrui	€ 1.342.671	€ 1.377.918
Korendijk	€ 808.493	€ 829.795
Krimpen aan den IJssel	€ 2.284.095	€ 2.344.185
Laarbeek	€ 1.636.048	€ 1.679.073
Landerd	€ 1.075.847	€ 1.103.666
Landgraaf	€ 4.686.020	€ 4.805.909
Landsmeer	€ 780.608	€ 801.083
Langedijk	€ 1.474.832	€ 1.513.333
Lansingerland	€ 2.182.940	€ 2.239.186
Laren	€ 902.794	€ 925.480
Leek	€ 2.064.066	€ 2.115.350
Leerdam	€ 2.023.975	€ 2.076.719
Leeuwarden	€ 10.645.998	€ 10.919.387
Leeuwarderadeel	€ 1.003.443	€ 1.028.942
Leiden	€ 8.738.707	€ 8.963.522
Leiderdorp	€ 2.048.620	€ 2.101.390
Leidschendam-Voorburg	€ 7.455.301	€ 7.648.299
Lelystad	€ 5.137.031	€ 5.268.963
Lemsterland	€ 1.127.531	€ 1.156.979
Leudal	€ 2.882.920	€ 2.958.021
Leusden	€ 1.731.166	€ 1.775.695
Liesveld	€ 542.743	€ 557.011
Lingewaal	€ 695.347	€ 713.642
Lingewaard	€ 3.351.775	€ 3.438.574
Lisse	€ 1.872.422	€ 1.921.660
Littenseradiel	€ 778.483	€ 798.880
Lochem	€ 3.101.838	€ 3.181.021
Loon op Zand	€ 2.048.344	€ 2.101.848
Lopik	€ 788.314	€ 809.024
Loppersum	€ 1.110.273	€ 1.139.561
Losser	€ 2.338.696	€ 2.397.222

Maasdonk	€ 777.070	€ 797.515
Maasdriel	€ 1.754.183	€ 1.799.881
Maasgouw	€ 2.624.938	€ 2.687.966
Maassluis	€ 2.983.366	€ 3.060.960
Maastricht	€ 14.390.144	€ 14.759.495
Marum	€ 827.279	€ 849.008
Medemblik	€ 3.090.539	€ 3.169.225
Meerssen	€ 1.908.461	€ 1.958.685
Menameradiel	€ 1.189.971	€ 1.221.309
Menterwolde	€ 1.261.006	€ 1.294.233
Meppel	€ 3.107.687	€ 3.186.194
Middelburg	€ 4.950.509	€ 5.074.722
Middelharnis	€ 1.788.107	€ 1.832.567
Midden Drenthe	€ 3.304.134	€ 3.390.233
Midden-Delfland	€ 893.849	€ 917.340
Mill en Sint Hubert	€ 980.777	€ 1.006.503
Millingen aan de Rijn	€ 569.968	€ 584.985
Moerdijk	€ 3.113.742	€ 3.195.005
Montferland	€ 3.485.722	€ 3.577.234
Montfoort U	€ 714.468	€ 733.224
Mook en Middelaar	€ 631.231	€ 647.576
Muiden	€ 384.736	€ 394.854
Naarden	€ 1.149.368	€ 1.178.959
Neder-Betuwe	€ 1.693.149	€ 1.737.078
Nederlek	€ 1.241.280	€ 1.273.803
Nederweert	€ 1.372.220	€ 1.408.227
Neerijnen	€ 803.495	€ 824.643
Niedorp	€ 692.453	€ 710.631
Nieuwegein	€ 4.438.628	€ 4.553.273
Nieuwkoop	€ 1.679.862	€ 1.719.303
Nieuw-Lekkerland	€ 530.376	€ 544.314
Nijkerk	€ 2.679.598	€ 2.748.544
Nijmegen	€ 14.769.828	€ 15.146.031
Noord-Beveland	€ 758.843	€ 778.856
Noordenveld	€ 3.119.756	€ 3.201.551
Noordoostpolder	€ 3.603.421	€ 3.696.416
Noordwijk	€ 2.211.259	€ 2.260.950
Noordwijkerhout	€ 1.233.088	€ 1.264.120
Nueneen c.a.	€ 1.373.343	€ 1.409.009
Nunspeet	€ 2.320.159	€ 2.379.161
Nuth	€ 1.594.224	€ 1.636.127
Oegstgeest	€ 1.296.273	€ 1.329.488
Oirschot	€ 1.245.329	€ 1.277.924
Oisterwijk	€ 2.212.769	€ 2.269.461
Oldambt	€ 5.686.039	€ 5.834.257
Oldebroek	€ 1.645.184	€ 1.688.007
Oldenzaal	€ 3.199.093	€ 3.281.591
Olst-Wijhe	€ 1.594.980	€ 1.635.828
Ommen	€ 1.492.004	€ 1.530.988
Onderbanken	€ 879.317	€ 902.515
Oost Gelre	€ 2.586.620	€ 2.653.765
Oosterhout	€ 4.735.769	€ 4.859.106
Oostflakkee	€ 998.579	€ 1.024.717

Ooststellingwerf	€ 2.898.474	€ 2.973.515
Oostzaan	€ 644.004	€ 660.971
Opmeer	€ 785.273	€ 805.898
Opsterland	€ 2.747.977	€ 2.816.904
Oss	€ 7.503.030	€ 7.697.557
Oud-Beijerland	€ 1.736.318	€ 1.780.212
Oude IJsselstreek	€ 4.195.133	€ 4.304.176
Ouder-Amstel	€ 862.632	€ 885.281
Ouderkerk	€ 575.650	€ 590.815
Oudewater	€ 680.100	€ 697.995
Overbetuwe	€ 3.063.962	€ 3.144.133
Papendrecht	€ 2.512.463	€ 2.578.220
Peel en Maas	€ 3.259.634	€ 3.342.988
Pekela	€ 1.836.859	€ 1.885.122
Pijnacker-Nootdorp	€ 2.167.139	€ 2.219.430
Purmerend	€ 7.383.289	€ 7.570.171
Putten	€ 1.898.210	€ 1.947.861
Raalte	€ 3.150.841	€ 3.231.813
Reimerswaal	€ 1.902.249	€ 1.952.074
Renkum	€ 3.560.109	€ 3.650.587
Renswoude	€ 246.490	€ 252.962
Reusel-De Mierden	€ 871.835	€ 894.728
Rheden	€ 5.317.673	€ 5.456.649
Rhenen	€ 1.595.461	€ 1.635.660
Ridderkerk	€ 4.913.873	€ 5.042.449
Rijnwaarden	€ 982.802	€ 1.008.676
Rijnwoude	€ 1.191.303	€ 1.222.650
Rijssen-Holten	€ 2.997.381	€ 3.075.001
Rijswijk	€ 6.133.165	€ 6.293.901
Roerdalen	€ 1.960.503	€ 2.012.114
Roermond	€ 6.075.552	€ 6.232.519
Roosendaal	€ 7.662.654	€ 7.860.013
Rotterdam	€ 64.642.704	€ 66.292.559
Rozendaal	€ 103.960	€ 106.701
Rucphen	€ 2.387.395	€ 2.449.943
Schagen	€ 1.718.971	€ 1.763.364
Schermer	€ 254.719	€ 261.405
Scherpenzeel	€ 691.865	€ 710.064
Schiedam	€ 7.960.376	€ 8.167.334
Schiermonnikoog	€ 125.254	€ 128.563
Schijndel	€ 1.858.434	€ 1.906.719
Schinnen	€ 1.231.814	€ 1.264.000
Schoonhoven	€ 994.898	€ 1.020.837
Schouwen-Duiveland	€ 3.429.249	€ 3.519.057
's-Gravenhage	€ 44.853.251	€ 45.998.980
's-Hertogenbosch	€ 11.856.979	€ 12.156.799
Simpelveld	€ 1.185.080	€ 1.215.399
Sint-Anthonis	€ 907.374	€ 929.988
Sint-Michielsgestel	€ 2.236.495	€ 2.291.972
Sint-Oedenrode	€ 1.401.668	€ 1.438.404
Sittard-Geleen	€ 11.354.164	€ 11.644.041
Skarsterlan	€ 2.306.754	€ 2.366.079
Sliedrecht	€ 2.780.187	€ 2.847.432

Slochteren	€ 1.238.631	€ 1.271.248
Sluis	€ 3.080.599	€ 3.161.270
Smallingerland	€ 6.038.701	€ 6.190.913
Soest	€ 3.871.002	€ 3.970.499
Someren	€ 1.439.037	€ 1.476.797
Son en Breugel	€ 1.169.335	€ 1.198.309
Spijkenisse	€ 6.094.259	€ 6.251.570
Stadskanaal	€ 4.774.441	€ 4.899.659
Staphorst	€ 876.444	€ 899.206
Stede Broec	€ 1.591.405	€ 1.632.256
Steenbergen	€ 2.088.642	€ 2.143.292
Steenwijkerland	€ 4.646.702	€ 4.768.118
Stein	€ 2.704.202	€ 2.774.691
Stichtse Vecht	€ 4.213.752	€ 4.323.271
Strijen	€ 728.693	€ 747.898
Ten Boer	€ 575.300	€ 590.444
Terneuzen	€ 6.238.758	€ 6.401.087
Terschelling	€ 351.224	€ 360.368
Texel	€ 1.206.261	€ 1.237.591
Teylingen	€ 2.251.350	€ 2.309.030
Tholen	€ 2.476.250	€ 2.541.305
Tiel	€ 3.208.715	€ 3.289.786
Tilburg	€ 19.124.799	€ 19.603.925
Tubbergen	€ 1.506.931	€ 1.546.325
Twenterand	€ 2.916.528	€ 2.992.928
Tynaarlo	€ 3.021.216	€ 3.098.148
Tytsjerksteradiel	€ 3.049.899	€ 3.128.837
Ubbergen	€ 1.018.006	€ 1.043.976
Uden	€ 3.269.883	€ 3.354.067
Uitgeest	€ 672.798	€ 690.448
Uithoorn	€ 2.068.138	€ 2.121.894
Urk	€ 641.364	€ 657.688
Utrecht	€ 19.202.110	€ 19.687.383
Utrechtse Heuvelrug	€ 4.057.211	€ 4.158.552
Vaals	€ 1.272.564	€ 1.305.878
Valkenburg aan de Geul	€ 2.098.925	€ 2.153.826
Valkenswaard	€ 3.081.242	€ 3.161.523
Veendam	€ 3.648.822	€ 3.743.636
Veenendaal	€ 5.135.756	€ 5.268.101
Veere	€ 1.793.385	€ 1.839.388
Veghel	€ 2.799.463	€ 2.871.907
Veldhoven	€ 3.547.800	€ 3.636.321
Velsen	€ 6.277.081	€ 6.440.071
Venlo	€ 10.932.517	€ 11.214.363
Venray	€ 3.575.507	€ 3.665.845
Vianen	€ 1.326.818	€ 1.361.632
Vlaardingen	€ 8.304.984	€ 8.521.703
Vlagtwedde	€ 2.374.541	€ 2.436.165
Vlieland	€ 109.994	€ 112.891
Vlissingen	€ 5.313.236	€ 5.451.587
Vlist	€ 709.818	€ 727.656
Voerendaal	€ 1.219.282	€ 1.251.429
Voorschoten	€ 1.746.709	€ 1.792.644

Voorst	€ 2.261.316	€ 2.316.235
Vught	€ 2.087.917	€ 2.138.100
Waalre	€ 1.159.328	€ 1.189.757
Waalwijk	€ 4.193.936	€ 4.302.831
Waddinxveen	€ 1.902.869	€ 1.952.260
Wageningen	€ 2.421.298	€ 2.483.429
Wassenaar	€ 1.678.826	€ 1.722.427
Waterland	€ 1.211.116	€ 1.243.008
Weert	€ 4.663.298	€ 4.783.902
Weesp	€ 1.489.332	€ 1.527.688
Werkendam	€ 1.953.062	€ 2.003.849
West Maas en Waal	€ 1.471.393	€ 1.509.680
Westerveld	€ 2.045.157	€ 2.097.935
Westervoort	€ 1.107.871	€ 1.136.929
Westland	€ 7.085.587	€ 7.263.494
Weststellingwerf	€ 2.963.089	€ 3.040.202
Westvoorne	€ 1.006.685	€ 1.032.915
Wierden	€ 1.678.941	€ 1.722.896
Wieringen	€ 849.274	€ 871.616
Wieringermeer	€ 1.021.292	€ 1.048.168
Wijchen	€ 3.185.494	€ 3.268.258
Wijdemeren	€ 1.605.656	€ 1.647.392
Wijk bij Duurstede	€ 1.332.748	€ 1.367.590
Winsum	€ 1.077.279	€ 1.104.944
Winterswijk	€ 3.319.327	€ 3.405.432
Woensdrecht	€ 1.935.704	€ 1.986.396
Woerden	€ 3.136.994	€ 3.217.980
Wormerland	€ 1.278.526	€ 1.312.214
Woudenberg	€ 880.400	€ 901.296
Woudrichem	€ 1.105.227	€ 1.134.012
Zaanstad	€ 13.295.901	€ 13.639.695
Zaltbommel	€ 1.880.480	€ 1.929.677
Zandvoort	€ 2.034.985	€ 2.086.731
Zederik	€ 952.234	€ 977.313
Zeevang	€ 397.381	€ 407.718
Zeewolde	€ 866.914	€ 889.077
Zeist	€ 5.532.082	€ 5.663.366
Zevenaar	€ 2.984.281	€ 3.061.246
Zijpe	€ 821.391	€ 843.019
Zoetermeer	€ 8.775.602	€ 9.001.744
Zoeterwoude	€ 653.687	€ 667.800
Zuidhorn	€ 1.311.085	€ 1.344.705
Zuidplas	€ 2.331.403	€ 2.391.788
Zuidwest Friesland	€ 7.597.885	€ 7.793.773
Zundert	€ 2.119.084	€ 2.173.245
Zutphen	€ 4.725.044	€ 4.846.395
Zwartewaterland	€ 1.471.540	€ 1.510.102
Zwijndrecht	€ 4.554.808	€ 4.673.793
Zwolle	€ 9.504.511	€ 9.744.611
Totaal	€ 1.455.985.634	€ 1.493.322.634

Bijlage 5

Suppletie -uitkering Bommenregeling

Gemeente	Excl. BTW	Bijdrage 70%
Aalsmeer	€ 1.897.413	€ 1.328.189
Alphen aan den Rijn	€ 248.483	€ 173.938
Appingedam	€ 300.000	€ 210.000
Baarn	€ 52.900	€ 37.030
Bergen L	€ 212.878	€ 149.015
Bergen NH	€ 710.000	€ 497.000
Beuningen	€ 334.100	€ 233.870
Beverwijk	€ 1.554.233	€ 1.087.963
Bodegraven-Reeuwijk	€ 224.465	€ 157.125
Breda	€ 380.612	€ 266.428
Bunnik	€ 80.892	€ 56.624
Bunschoten	€ 21.139	€ 14.797
Dordrecht	€ 8.773.806	€ 6.141.664
Gemert-Bakel	€ 673.125	€ 471.188
Gennep	€ 157.377	€ 110.164
Gouda	€ 4.649.735	€ 3.254.815
Lemsterland	€ 30.000	€ 21.000
Maasgouw	€ 182.000	€ 127.400
Medemblik	€ 18.991	€ 13.294
Middelburg	€ 450.000	€ 315.000
Mill en Sint Hubert	€ 92.000	€ 64.400
Naarden	€ 27.241	€ 19.069
Opmeer	€ 16.380	€ 11.466
Renkum	€ 300.000	€ 210.000
Roermond	€ 598.774	€ 419.142
Schijndel	€ 90.000	€ 63.000
Schouwen-Duiveland	€ 38.461	€ 26.923
Spijkenisse	€ 565.923	€ 396.146
Stichtse Vecht	€ 178.654	€ 125.058
Sudwest Fryslan	€ 1.245.389	€ 871.772
Utrecht	€ 470.000	€ 329.000
Veldhoven	€ 820.307	€ 574.215
Velsen	€ 106.201	€ 74.341
Vianen	€ 36.000	€ 25.200
Wassenaar	€ 479.164	€ 335.415
West Maas en Waal	€ 20.222	€ 14.155
Zoetermeer	€ 5.972	€ 4.180
Zutphen	€ 885.000	€ 619.500
Totaal	€ 26.927.836	€ 18.849.485

Bijlage 6

Decentralisatie-uitkering Kindermishandeling

Gemeente	Uitkering 2011
Alkmaar	€ 50.000
Almere	€ 50.000
Amersfoort	€ 50.000
Amsterdam	€ 50.000
Apeldoorn	€ 50.000
Arnhem	€ 50.000
Breda	€ 50.000
Delft	€ 50.000
Den Helder	€ 50.000
Dordrecht	€ 50.000
Ede	€ 50.000
Eindhoven	€ 50.000
Emmen	€ 50.000
Enschede	€ 50.000
Gouda	€ 50.000
Groningen	€ 50.000
Haarlem	€ 50.000
Heerlen	€ 50.000
Helmond	€ 50.000
Hilversum	€ 50.000
Leeuwarden	€ 50.000
Leiden	€ 50.000
Maastricht	€ 50.000
Nijmegen	€ 50.000
Rotterdam	€ 50.000
's-Gravenhage	€ 50.000
's-Hertogenbosch	€ 50.000
Spijkenisse	€ 50.000
Tilburg	€ 50.000
Utrecht	€ 50.000
Venlo	€ 50.000
Vlaardingen	€ 50.000
Vlissingen	€ 50.000
Zaanstad	€ 50.000
Zwolle	€ 50.000
Totaal	€1.750.000

Bijlage 7

Decentralisatie-uitkering Impuls brede scholen, sport en cultuur

	2011	2012 en verder
Eerste tranche		
Alkmaar	€ 256.800	€ 256.800
Almelo	€ 132.800	€ 217.000
Amersfoort	€ 416.000	€ 452.600
Amsterdam	€ 1.329.800	€ 1.845.600
Arnhem	€ 368.800	€ 368.800
Breda	€ 471.600	€ 471.400
Den Bosch	€ 370.600	€ 370.600
Den Haag	€ 804.600	€ 1.314.400
Deventer	€ 173.200	€ 283.000
Dordrecht	€ 310.600	€ 344.000
Eindhoven	€ 440.000	€ 518.800
Emmen	€ 264.000	€ 305.400
Enschede	€ 253.600	€ 414.200
Groningen	€ 340.000	€ 371.400
Haarlem	€ 235.800	€ 385.400
Heerlen	€ 131.200	€ 214.400
Hengelo O	€ 194.600	€ 239.800
Leeuwarden	€ 143.200	€ 233.800
Leiden	€ 174.200	€ 284.600
Lelystad	€ 227.600	€ 227.600
Maastricht	€ 158.400	€ 258.800
Nijmegen	€ 263.600	€ 384.800
Rotterdam	€ 1.166.000	€ 1.578.000
Schiedam	€ 126.800	€ 207.200
Sittard-Geleen	€ 249.000	€ 249.000
Tilburg	€ 538.200	€ 538.200
Utrecht	€ 720.800	€ 720.800
Venlo	€ 219.800	€ 273.400
Zaanstad	€ 250.000	€ 408.400
Zwolle	€ 205.400	€ 335.600
Totaal eerste tranche	€10.937.000	€14.073.800
Tweede tranche		
Almere	€ 393.352	€ 653.800
Alphen aan den Rijn	€ 129.872	€ 215.800
Anna Paulowna	€ 27.328	€ 45.400
Apeldoorn	€ 269.016	€ 447.200
Assen	€ 120.976	€ 201.000
Beek	€ 27.320	€ 45.400
Boarnsterhim	€ 36.752	€ 61.000
Borsele	€ 44.208	€ 73.400
Bronckhorst	€ 67.336	€ 112.000
Capelle aan den IJssel	€ 112.296	€ 186.600
Coevorden	€ 61.896	€ 102.800
De Bilt	€ 74.456	€ 123.800
De Wolden	€ 43.448	€ 72.200
Delft	€ 131.608	€ 218.800
Delfzijl	€ 45.176	€ 75.000
Den Helder	€ 95.376	€ 158.600
Edam-Volendam	€ 54.384	€ 90.400

Ede	€ 209.616	€ 348.400
Eemsmond	€ 30.648	€ 51.000
Gemert-Bakel	€ 51.016	€ 84.800
Gilze en Rijen	€ 45.664	€ 76.000
Goedereede	€ 21.144	€ 35.200
Goes	€ 61.128	€ 101.600
Gouda	€ 132.384	€ 220.000
Haarlemmermeer	€ 268.560	€ 446.400
Hardenberg	€ 116.008	€ 192.800
Harenkarspel	€ 31.448	€ 52.200
Harlingen	€ 27.248	€ 45.200
Heerenveen	€ 73.536	€ 122.200
Heerhugowaard	€ 96.472	€ 160.400
Hellendoorn	€ 65.024	€ 108.000
Hellevoetsluis	€ 68.544	€ 114.000
Helmond	€ 159.224	€ 264.600
Heusden	€ 79.792	€ 132.600
Hoorn	€ 124.000	€ 206.200
Houten	€ 101.000	€ 167.800
Hulst	€ 45.632	€ 75.800
IJsselstein	€ 70.872	€ 117.800
Kapelle	€ 24.160	€ 40.200
Kerkrade	€ 63.896	€ 106.200
Langedijk	€ 52.112	€ 86.600
Leidschendam-Voorburg	€ 113.024	€ 187.800
Losser	€ 38.904	€ 64.600
Stichtse vecht (onderdeel Maarsse)	€ 69.240	€ 115.000
Middelburg	€ 82.248	€ 136.800
Niedorp	€ 23.504	€ 39.000
Nieuwegein	€ 101.056	€ 168.000
Nunspeet	€ 53.744	€ 89.400
Oosterhout	€ 92.200	€ 153.200
Oss (onderdeel Oss)	€ 135.440	€ 225.200
Pijnacker-Nootdorp	€ 95.392	€ 158.600
Purmerend	€ 138.832	€ 230.800
Reimerswaal	€ 44.504	€ 74.000
Rheden	€ 67.488	€ 112.200
Ridderkerk	€ 67.736	€ 112.600
Rijssen-Holten	€ 77.928	€ 129.600
Rijswijk	€ 62.248	€ 103.400
Roermond	€ 87.040	€ 144.600
Roosendaal	€ 132.360	€ 220.000
Schagen	€ 32.208	€ 53.600
Schijndel	€ 41.088	€ 68.200
Simpelveld	€ 17.184	€ 28.600
Soest	€ 81.656	€ 135.800
Spijkensisse	€ 125.688	€ 209.000
Steenwijkerland	€ 78.992	€ 131.400
Texel	€ 24.456	€ 40.600
Tiel	€ 80.152	€ 133.200
Tubbergen	€ 44.952	€ 74.800
Twenterand	€ 65.648	€ 109.200
Tynaarlo	€ 55.736	€ 92.600
Uden	€ 73.360	€ 122.000

Veenendaal	€ 124.544	€ 207.000
Velsen	€ 122.608	€ 203.800
Venray	€ 79.744	€ 130.200
Vlaardingen	€ 112.504	€ 187.000
Vlissingen	€ 69.368	€ 115.400
Weert	€ 80.280	€ 133.400
Wieringen	€ 14.536	€ 24.200
Wieringermeer	€ 23.784	€ 39.600
Wijchen	€ 74.984	€ 124.600
Wijk bij Duurstede	€ 46.552	€ 77.400
Woerden	€ 94.296	€ 156.800
Zijpe	€ 20.984	€ 34.800
Zoetermeer	€ 213.464	€ 354.800
Zuidplas	€ 81.072	€ 134.800
Zutphen	€ 84.728	€ 140.800
Totaal tweede tranche	€ 7.201.384	€ 11.967.600
Derde tranche	€ 7.201.384	€ 11.967.600
Aa en Hunze	€ 43.712	€ 72.600
Aalsmeer	€ 44.144	€ 73.400
Achtkarspelen	€ 52.552	€ 87.400
Albrandswaard	€ 39.984	€ 66.400
Barneveld	€ 114.512	€ 190.400
Bedum	€ 20.552	€ 34.200
Bergen (NH.)	€ 49.000	€ 81.400
Bergen op Zoom	€ 110.472	€ 183.600
Bernheze	€ 57.608	€ 95.800
Best	€ 56.672	€ 94.200
Binnenmaas	€ 48.088	€ 80.000
Bladel	€ 35.440	€ 59.000
Borger-Odoorn	€ 45.112	€ 75.000
Borne	€ 39.512	€ 65.600
Boxmeer	€ 53.608	€ 89.200
Boxtel	€ 53.728	€ 89.400
Bunschoten	€ 41.072	€ 68.200
Buren	€ 47.776	€ 79.400
Cuijk	€ 44.384	€ 73.800
Culemborg	€ 55.272	€ 91.800
Dalfsen	€ 52.808	€ 87.800
Drechterland	€ 35.552	€ 59.000
Eersel	€ 32.776	€ 54.400
Geldermalsen	€ 52.448	€ 87.200
Geldrop-Mierlo	€ 65.888	€ 109.600
Goirle	€ 37.384	€ 62.200
Gorinchem	€ 60.536	€ 100.600
Halderberge	€ 48.400	€ 80.400
Harderwijk	€ 79.760	€ 132.600
Haren	€ 33.376	€ 55.400
Heemstede	€ 44.456	€ 73.800
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 51.648	€ 85.800
Hoogeveen	€ 95.936	€ 159.400
Kampen	€ 100.280	€ 166.600
Katwijk	€ 121.112	€ 201.400
Krimpen aan den IJssel	€ 52.656	€ 87.600

Landgraaf	€ 57.304	€ 95.200
Lansingerland	€ 101.936	€ 169.400
Leek	€ 35.360	€ 58.800
Leerdam	€ 38.688	€ 64.400
Leusden	€ 53.536	€ 89.000
Loon op Zand	€ 40.288	€ 67.000
Maassluis	€ 52.648	€ 87.600
Meppel	€ 55.280	€ 91.800
Middelharnis	€ 32.080	€ 53.400
Noord-Beveland	€ 10.896	€ 18.200
Noordenveld	€ 54.512	€ 90.600
Oisterwijk	€ 46.936	€ 78.000
Olst-Wijhe	€ 32.944	€ 54.800
Oostflakkee	€ 17.360	€ 28.800
Putten	€ 45.728	€ 76.000
Raalte	€ 70.960	€ 118.000
Renkum	€ 51.504	€ 85.600
Scherpenzeel	€ 18.648	€ 31.000
Schinnen	€ 21.752	€ 36.200
Schouwen-Duiveland	€ 55.744	€ 92.600
Skarsterlân	€ 51.688	€ 86.000
Sluis	€ 35.832	€ 59.600
Smallingerland	€ 99.800	€ 165.800
Sudwest Fryslan (onderdeel Sneek)	€ 60.312	€ 100.200
Son en Breugel	€ 29.000	€ 48.200
Stadskanaal	€ 56.632	€ 94.200
Staphorst	€ 39.392	€ 65.400
Terneuzen	€ 91.096	€ 151.400
Teylingen	€ 69.680	€ 115.800
Uithoorn	€ 51.032	€ 84.800
Utrechtse Heuvelrug	€ 86.288	€ 143.400
Valkenswaard	€ 49.536	€ 82.400
Veere	€ 39.152	€ 65.000
Vianen	€ 36.712	€ 61.000
Voorschoten	€ 41.200	€ 68.400
Werkendam	€ 50.416	€ 83.800
Westland	€ 189.584	€ 315.200
Wierden	€ 44.896	€ 74.600
Wijdmeren	€ 41.592	€ 69.200
Zaltbommel	€ 54.768	€ 91.000
Zeist	€ 103.864	€ 172.600
Zevenaar	€ 52.824	€ 87.800
Zuidhorn	€ 38.848	€ 64.600
Zundert	€ 35.264	€ 58.600
Zwartewaterland	€ 50.936	€ 84.600
Totaal derde tranche	€ 4.412.664	€ 7.334.600
Vierde tranche		
Aalburg	€ 52.672	€ 43.800
Alblasserdam	€ 73.488	€ 61.000
Ameland	€ 25.000	€ 20.000
Appingedam	€ 38.320	€ 31.800
Baarle-Nassau	€ 19.040	€ 15.800
Beemster	€ 30.784	€ 25.600

Beesel	€ 47.456	€ 39.400
Bellingwedde	€ 28.512	€ 23.600
Bergeijk	€ 67.680	€ 56.200
Bergen (L.)	€ 47.632	€ 39.600
Berkelland	€ 163.008	€ 135.400
Bernisse	€ 43.344	€ 36.000
Bloemendaal	€ 80.992	€ 67.400
Boekel	€ 39.728	€ 33.000
Boskoop	€ 60.592	€ 50.400
Brielle	€ 54.176	€ 45.000
Brummen	€ 75.408	€ 62.600
Brunssum	€ 87.568	€ 72.800
Castricum	€ 127.600	€ 106.000
Cranendonck	€ 67.632	€ 56.200
Cromstrijen	€ 44.704	€ 37.200
Dantumadiel	€ 74.032	€ 61.600
Dongen	€ 90.736	€ 75.400
Dongeradiel	€ 93.904	€ 78.000
Druten	€ 69.488	€ 57.800
Duiven	€ 107.984	€ 89.800
Echt-Susteren	€ 97.888	€ 81.400
Elburg	€ 88.400	€ 73.400
Enkhuizen	€ 61.712	€ 51.200
Ermelo	€ 94.128	€ 78.200
Ferwerderadiel	€ 33.936	€ 28.200
Gaasterlân-Sleat	€ 37.904	€ 31.600
Gennep	€ 56.160	€ 46.600
Giessenlanden	€ 56.400	€ 46.800
Graafstroom	€ 45.392	€ 37.800
Graft-De Rijk	€ 25.568	€ 21.200
Grave	€ 46.928	€ 39.000
Groesbeek	€ 63.056	€ 52.400
Grootegast	€ 50.608	€ 42.000
Gulpen-Wittem	€ 44.672	€ 37.200
Haaren	€ 52.160	€ 43.400
Haarlemmerliede c.a.	€ 20.544	€ 17.000
Hatterm	€ 43.648	€ 36.200
Heemskerk	€ 134.992	€ 112.200
Heerde	€ 64.304	€ 53.400
Heeze-Leende	€ 53.408	€ 44.400
Hilvarenbeek	€ 58.912	€ 49.000
Hoogezand-Sappemeer	€ 114.624	€ 95.200
Horst aan de Maas	€ 150.848	€ 125.400
Kaag en Braassem	€ 94.608	€ 78.800
Landerd	€ 55.728	€ 46.400
Landsmeer	€ 35.776	€ 29.800
Lemsterland	€ 50.112	€ 41.600
Liesveld	€ 41.872	€ 34.800
Lingewaal	€ 41.856	€ 34.800
Lingewaard	€ 165.328	€ 137.400
Lochem	€ 111.312	€ 92.600
Loppersum	€ 39.024	€ 32.400
Maasdonk	€ 45.088	€ 37.400
Maasgouw	€ 74.864	€ 62.200

Eijsden-Margraten	€ 47.520	€ 39.400
Marum	€ 39.520	€ 32.800
Menterwolde	€ 44.016	€ 36.600
Mill en Sint Hubert	€ 40.256	€ 33.400
Montferland	€ 123.712	€ 102.800
Montfoort	€ 55.888	€ 46.400
Mook en Middelaar	€ 29.392	€ 24.400
Neder-Betuwe	€ 102.160	€ 85.000
Nederlek	€ 51.904	€ 43.200
Nederweert	€ 59.200	€ 49.200
Nieuw-Lekkerland	€ 44.896	€ 37.400
Nijkerk	€ 151.408	€ 125.800
Noordoostpolder	€ 189.632	€ 157.600
Noordwijk	€ 77.440	€ 64.400
Noordwijkerhout	€ 54.416	€ 45.200
Oegstgeest	€ 83.328	€ 69.200
Oldambt	€ 125.072	€ 103.800
Oldebroek	€ 89.600	€ 74.400
Oss (onderdeel Lith)	€ 26.720	€ 22.200
Oostzaan	€ 34.704	€ 28.800
Opmeer	€ 45.376	€ 37.800
Ouder Amstel	€ 47.232	€ 39.200
Oud Beijerland	€ 91.664	€ 76.200
Ouderkerk	€ 32.192	€ 26.800
Oudewater	€ 38.720	€ 32.200
Peel en Maas	€ 155.760	€ 129.400
Pekela	€ 45.104	€ 37.400
Reusel-De Mierden	€ 43.408	€ 36.000
Rhenen	€ 69.632	€ 57.800
Rijnwoude	€ 69.584	€ 57.800
Roerdalen	€ 64.320	€ 53.400
Rotterdam (Rozenburg)	€ 41.728	€ 34.600
Schiermonnikoog	€ 25.000	€ 20.000
Schoonhoven	€ 43.680	€ 36.400
Sint Anthonis	€ 46.384	€ 38.600
Sint-Oedenrode	€ 65.024	€ 54.000
Sliedrecht	€ 85.696	€ 71.200
Slochteren	€ 55.600	€ 46.200
Steenbergen	€ 79.184	€ 65.800
Stichtse vecht (excl Maarsen in 2e tranche)	€ 86.592	€ 72.000
Strijen	€ 32.480	€ 27.000
Sudwest Fryslan (excl. Sneek in 3e tranche)	€ 186.096	€ 154.600
Ten Boer	€ 29.792	€ 24.800
Terschelling	€ 25.000	€ 20.000
Tholen	€ 102.832	€ 85.400
Tytsjerksteradiel	€ 117.936	€ 98.000
Ubbergen	€ 30.752	€ 25.600
Vaals	€ 27.472	€ 22.800
Valkenburg aan de Geul	€ 48.080	€ 40.000
Veendam	€ 92.928	€ 77.200
Veldhoven	€ 149.680	€ 124.400
Vlieland	€ 25.000	€ 20.000
Vlist	€ 37.472	€ 31.200
Voerendaal	€ 40.144	€ 33.400

Vught	€ 91.920	€ 76.400
Waalre	€ 62.432	€ 51.800
Wageningen	€ 98.016	€ 81.400
Waterland	€ 60.016	€ 49.800
Weesp	€ 54.720	€ 45.400
West Maas en Waal	€ 65.024	€ 54.000
Westerveld	€ 62.416	€ 51.800
Westervoort	€ 59.120	€ 49.200
Westvoorne	€ 46.080	€ 38.200
Woensdrecht	€ 69.056	€ 57.400
Wormerland	€ 58.256	€ 48.400
Woudrichem	€ 54.000	€ 44.800
Zandvoort	€ 46.128	€ 38.400
Zeevang	€ 24.640	€ 20.400
Zeewolde	€ 96.688	€ 80.400
Zwijndrecht	€ 147.520	€ 122.600
Totaal vierde tranche	€ 8.707.600	€ 7.232.400
Totaal	€ 31.258.648	€ 40.608.400

Bijlage 8

Decentralisatie-uitkering Nationaal actieplan sport en bewegen (NASB)

Gemeente	Uitkering 2011	Uitkering 2012
Achtkarspelen	€ 132.572	€ 66.286
Alkmaar	€ 298.398	€ 149.199
Almelo	€ 254.192	€ 127.096
Appingedam	€ 68.748	€ 34.374
Assen	€ 238.782	€ 119.391
Bedum	€ 62.404	€ 31.202
Bergen op Zoom	€ 240.880	€ 120.440
Borger-Odoorn	€ 125.188	€ 62.594
Coevorden	€ 140.000	€ 70.000
De Marne	€ 63.016	€ 31.508
Den Helder	€ 15.000	€ 7.500
Deventer	€ 303.234	€ 151.617
Doesburg	€ 66.372	€ 33.186
Dordrecht	€ 328.541	€ 164.271
Franekeradeel	€ 51.250	€ 25.625
Geertruidenberg	€ 5.000	€ 2.500
Goes	€ 100.000	€ 50.000
Groningen	€ 391.613	€ 195.807
Hardenberg	€ 224.315	€ 112.158
Harlingen	€ 81.860	€ 40.930
Heerenveen	€ 178.328	€ 89.164
Heerlen	€ 291.074	€ 145.537
Hengelo O	€ 187.000	€ 93.500
Hoorn	€ 246.348	€ 123.174
Leeuwarden	€ 82.500	€ 41.250
Landgraaf	€ 166.598	€ 83.299
Leek	€ 96.760	€ 48.380
Lelystad	€ 254.504	€ 127.252
Lemsterland	€ 73.736	€ 36.868
Meppel	€ 143.261	€ 71.631
Middelburg	€ 191.801	€ 95.901
Neder-Betuwe	€ 109.236	€ 54.618
Noord-Beveland	€ 43.602	€ 21.801
Ooststellingwerf	€ 124.896	€ 62.448
Opmeer	€ 64.848	€ 32.424
Opsterland	€ 188.332	€ 94.166
Peel en Maas	€ 98.184	€ 49.092
Pekela	€ 73.216	€ 36.608
Reusel-De Mierden	€ 15.000	€ 7.500
Schiedam	€ 260.324	€ 130.162
's-Gravenhage	€ 683.941	€ 341.971
Sittard-Geleen	€ 302.490	€ 151.245
Skarsterlan	€ 128.204	€ 64.102
Smallingerland	€ 80.000	€ 40.000
Sudwest Fryslan	€ 149.318	€ 74.659
Stede Broec	€ 105.380	€ 52.690
Stein	€ 25.000	€ 12.500
Terneuzen	€ 60.000	€ 30.000
Tholen	€ 120.620	€ 60.310
Utrecht	€ 498.402	€ 249.201
Vaals	€ 59.754	€ 29.877
Veendam	€ 132.468	€ 66.234

Vlaardingen	€ 252.922	€ 126.461
Vlagtwedde	€ 75.000	€ 37.500
Vlissingen	€ 185.069	€ 92.535
Wageningen	€ 157.040	€ 78.520
Weststellingwerf	€ 122.000	€ 61.000
Zaanstad	€ 351.402	€ 175.701
TOTAAL	€ 9.569.923	€ 4.784.962

Bijlage 9

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid

Grensstrook

De grensstrook bevat middelen die door gemeenten aan opvangvoorzieningen worden besteed, maar die mogelijk onder een ander wettelijk kader, zoals de AWBZ, kunnen worden gebracht. Als voor deze activiteiten een andere financieringsbron is gevonden kunnen de relevante middelen vrijvallen van de grensstrook om vervolgens via de nieuwe verdeelsleutel te worden verdeeld. Als dat gebeurt, worden middelen die eerst geormerkt aan een centrumgemeente werden uitgekeerd, voortaan verdeeld over alle centrumgemeenten.

De omvang van de grensstrook bedroeg aanvankelijk € 38,5 miljoen. Aangezien er onduidelijkheid bleek te bestaan over de precieze omvang van de grensstrook is een startfoto grensstrook (en eerste monitor grensstrook) opgesteld. Daaruit werd duidelijk dat de genoemde omvang van de grensstrook niet correct was en dat de cijfers van destijds ten dele vervuld waren. Dit leidt tot een administratieve opschoning van de grensstrook: circa € 8,2 miljoen zal van de grensstrook verdwijnen en aan het objectieve deel van het verdeelmodel worden toegevoegd. De administratieve opschoning leidt voor enkele centrumgemeenten tot een aanzienlijke verlaging van hun uitkering, zonder dat er vermindering van kosten tegenover staat. De betreffende voorzieningen zijn immers niet ondergebracht in een ander wettelijk kader (zoals de AWBZ). Om de teruggang geleidelijker te laten verlopen zal de maximale teruggang in 2012 – voor zover het deze administratieve opschoning betreft - per centrumgemeente € 350.000 bedragen. Het restant, zijnde het bedrag boven de € 350.000 per centrumgemeente, zal in 2013 worden verwerkt.

Naast deze administratieve opschoning is er in de afgelopen jaren sprake geweest van daadwerkelijke overhevelingen van opvangvoorzieningen naar een ander wettelijk kader. In de junicirculaire van 2010 is reeds € 7,5 miljoen vrijval gemeld. Dit bedrag is toen van de grensstrook verwijderd en toegevoegd aan het objectieve deel van de verdeelsleutel. De eerder genoemde startfoto grensstrook maakte duidelijk dat deze eerste vrijval op enkele onderdelen correcties behoeft én dat er inmiddels sprake is van nieuwe, aanvullende vrijval. Met ingang van 2012 zullen deze correcties en € 2,7 miljoen nieuwe vrijval worden verwerkt. De vrijval van de grensstrook (als gevolg van overheveling naar een ander wettelijk kader) leidt eveneens tot een aanzienlijke verlaging van de uitkering aan sommige centrumgemeenten. Daar staat echter tegenover dat er eveneens een vermindering van kosten is: de betreffende voorziening hoeft immers niet langer gemeentelijk te worden gefinancierd, aangezien de financiering voortaan uit een ander wettelijk kader plaatsvindt. Een extra gewinningsjaar is in deze gevallen dus niet nodig.

Gemeente	Totaal verdeelmodel 2011	Grensstrook 2011	Overgangseffec t 2011	Totaal uitkering 2011	Totaal verdeelmodel 2012	Grensstrook 2012	Overgangseffec t 2012	Totaal uitkering 2012
Alkmaar	€ 2.249.644	€ 0	€ 571.512	€ 2.821.157	€ 2.257.247	€ 0	€ 412.308	€ 2.669.555
Almelo	€ 2.212.061	€ 255.000	€ 0	€ 2.467.061	€ 2.220.395	€ 0	€ 89.777	€ 2.310.172
Almere	€ 4.968.956	€ 0	€ 0	€ 4.968.956	€ 4.953.152	€ 0	€ 161.516	€ 5.114.668
Amersfoort	€ 4.105.008	€ 174.000	€ 74.756	€ 4.353.764	€ 4.090.390	€ 0	€ 180.277	€ 4.270.668
Amsterdam	€ 39.678.388	€ 1.176.134	€ 0	€ 40.854.522	€ 39.094.144	€ 2.124.559	€ 887.347	€ 42.106.051
Apeldoorn	€ 2.615.133	€ 2.386.900	€ 801.917	€ 5.803.950	€ 2.617.138	€ 1.874.000	€ 548.949	€ 5.040.087
Arnhem	€ 5.754.370	€ 236.782	€ 1.641.125	€ 7.632.277	€ 5.736.830	€ 0	€ 1.291.125	€ 7.027.955
Assen	€ 3.407.813	€ 0	€ 391.834	€ 3.799.647	€ 3.413.711	€ 0	€ 345.212	€ 3.758.923
Bergen op Zoom	€ 2.251.372	€ 100.000	€ 60.889	€ 2.412.261	€ 2.259.451	€ 0	€ 124.618	€ 2.384.069
Breda	€ 4.582.025	€ 809.059	€ 543.586	€ 5.934.670	€ 4.560.307	€ 488.681	€ 454.520	€ 5.503.508
Delft	€ 1.983.414	€ 103.664	€ 458.391	€ 2.545.469	€ 1.984.504	€ 0	€ 328.767	€ 2.313.271
Den Helder	€ 1.438.174	€ 0	€ 0	€ 1.438.174	€ 1.451.082	€ 0	€ 67.835	€ 1.518.917
Deventer	€ 2.500.667	€ 464.423	€ 33.406	€ 2.998.496	€ 2.505.539	€ 114.423	€ 113.901	€ 2.733.863
Doetinchem	€ 2.729.653	€ 263.604	€ 1.811	€ 2.995.068	€ 2.739.666	€ 0	€ 109.963	€ 2.849.629
Dordrecht	€ 3.795.995	€ 721.052	€ 1.535.792	€ 6.052.839	€ 3.793.977	€ 0	€ 1.306.914	€ 5.100.890
Ede	€ 1.546.003	€ 53.112	€ 583.554	€ 2.182.669	€ 1.549.527	€ 53.112	€ 385.753	€ 1.988.392
Eindhoven	€ 8.204.173	€ 4.023.466	€ 0	€ 12.227.639	€ 8.139.717	€ 3.673.466	€ 235.800	€ 12.048.983
Emmen	€ 1.942.970	€ 0	€ 408.437	€ 2.351.406	€ 1.956.480	€ 0	€ 308.267	€ 2.264.747
Enschede	€ 6.170.104	€ 453.859	€ 515.345	€ 7.139.308	€ 6.151.860	€ 50.000	€ 491.456	€ 6.693.316
Gouda	€ 1.425.944	€ 36.300	€ 372.113	€ 1.834.357	€ 1.432.647	€ 0	€ 269.733	€ 1.702.379
Groningen	€ 12.267.486	€ 844.828	€ 0	€ 13.112.314	€ 12.184.569	€ 592.000	€ 366.928	€ 13.143.497
Haarlem	€ 6.310.544	€ 248.000	€ 0	€ 6.558.544	€ 6.288.105	€ 0	€ 218.162	€ 6.506.267
Heerlen	€ 4.660.723	€ 626.000	€ 1.005.932	€ 6.292.655	€ 4.679.022	€ 271.000	€ 741.605	€ 5.691.627
Helmond	€ 2.100.355	€ 492.000	€ 360.163	€ 2.952.518	€ 2.110.296	€ 0	€ 284.993	€ 2.395.289
Hilversum	€ 1.828.813	€ 0	€ 778.244	€ 2.607.056	€ 1.837.248	€ 0	€ 512.965	€ 2.350.213
Hoorn	€ 1.693.182	€ 251.979	€ 0	€ 1.945.161	€ 1.705.628	€ 0	€ 75.673	€ 1.781.301
Leeuwarden	€ 10.010.297	€ 280.000	€ 3.044.482	€ 13.334.779	€ 9.942.293	€ 280.000	€ 2.694.482	€ 12.916.775
Leiden	€ 4.678.143	€ 0	€ 636.489	€ 5.314.632	€ 4.658.895	€ 0	€ 511.292	€ 5.170.187

Maastricht	€5.341.275	€1.816.248	€0	€7.157.523	€5.340.590	€1.166.102	€196.954	€6.703.646
Nijmegen	€6.961.135	€186.440	€834.821	€7.982.396	€6.925.543	€0	€688.945	€7.614.488
Oss	€3.238.120	€0	€0	€3.238.120	€3.251.038	€0	€132.572	€3.383.610
Purmerend	€1.126.846	€106.496	€12.235	€1.245.576	€1.137.322	€0	€60.202	€1.197.524
Rotterdam	€28.794.184	€8.112.374	€0	€36.906.558	€28.404.599	€7.762.374	€680.030	€36.847.003
's-Gravenhage	€20.174.817	€358.554	€0	€20.533.371	€19.935.562	€86.993	€509.580	€20.532.135
's-Hertogenbosch	€3.474.705	€865.610	€0	€4.340.315	€3.474.166	€241.910	€123.387	€3.839.462
Spijkenisse	€1.873.844	€87.515	€647.360	€2.608.720	€1.880.010	€0	€443.465	€2.323.476
Tilburg	€5.743.763	€1.738.600	€316.815	€7.799.178	€5.714.452	€1.264.797	€357.947	€7.337.196
Utrecht	€14.558.946	€1.470.236	€0	€16.029.182	€14.390.027	€1.470.236	€399.134	€16.259.398
Venlo	€6.361.743	€399.253	€0	€6.760.996	€6.349.248	€49.907	€217.642	€6.616.796
Vlaardingen	€1.654.654	€245.300	€94.017	€1.993.971	€1.664.349	€0	€125.506	€1.789.855
Vlissingen	€3.748.323	€818.765	€1.356.936	€5.924.024	€3.743.721	€468.765	€1.006.936	€5.219.422
Zaanstad	€1.726.600	€398.579	€0	€2.125.179	€1.734.905	€245.633	€73.049	€2.053.586
Zwolle	€6.722.742	€336.150	€592.765	€7.651.658	€6.682.548	€238.178	€534.593	€7.455.318
Totaal	€258.613.108	€30.940.282	€17.674.724	€307.228.114	€256.941.899	€22.516.135	€19.070.080	€298.528.114

Bijlage 10

Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang

Gemeente	Uitkering 2011
Alkmaar	€ 1.624.010
Almere	€ 1.544.471
Amersfoort	€ 1.501.879
Amsterdam	€ 7.548.723
Apeldoorn	€ 2.008.303
Arnhem	€ 5.090.745
Breda	€ 5.739.298
Delft	€ 1.517.388
's-Hertogenbosch	€ 2.731.994
's-Gravenhage	€ 4.639.485
Den Helder	€ 826.066
Dordrecht	€ 1.560.619
Ede	€ 1.135.364
Eindhoven	€ 2.284.827
Emmen	€ 1.769.975
Enschede	€ 2.635.187
Gouda	€ 1.682.395
Groningen	€ 3.427.687
Haarlem	€ 2.242.597
Heerlen	€ 1.142.443
Helmond	€ 867.453
Hilversum	€ 989.759
Leeuwarden	€ 3.843.161
Leiden	€ 3.793.239
Maastricht	€ 2.306.693
Nijmegen	€ 2.005.281
Rotterdam	€ 5.183.912
Spijkenisse	€ 1.052.310
Tilburg	€ 4.711.490
Utrecht	€ 4.565.428
Venlo	€ 1.871.515
Vlaardingen	€ 822.141
Vlissingen	€ 1.444.493
Zaanstad	€ 1.219.337
Zwolle	€ 2.893.388
TOTAAL	€ 90.223.056

Bijlage 11

Decentralisatie-uitkering Jeugdwerkloosheid

Gemeente	Uitkering 2011
Alkmaar	€ 1.013.717
Almere	€ 490.030
Amersfoort	€ 281.581
Amsterdam	€ 1.560.075
Apeldoorn	€ 1.053.460
Arnhem	€ 671.776
Breda	€ 882.468
's-Hertogenbosch	€ 865.821
's-Gravenhage	€ 1.528.660
Doetinchem	€ 232.581
Dordrecht	€ 645.938
Eindhoven	€ 728.977
Emmen	€ 624.604
Enschede	€ 1.146.513
Goes	€ 462.274
Gouda	€ 157.024
Groningen	€ 1.021.411
Haarlem	€ 444.816
Heerlen	€ 758.912
Hilversum	€ 224.964
Leeuwarden	€ 907.300
Leiden	€ 649.821
Nijmegen	€ 360.591
Rotterdam	€ 2.286.584
Tiel	€ 441.187
Tilburg	€ 658.116
Utrecht	€ 1.127.039
Venlo	€ 863.758
Zaanstad	€ 413.510
Zwolle	€ 496.488
Totaal	€ 22.999.996